

FİRE, ZAYİAT VE RANDIMAN ORANLARI

Odamız tarafından talep üzerine tespit edilen ve Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Sekreterliği'ne bildirilen fire, zayıt ve randıman oranları aşağıda yer almaktadır.

TOPTAN GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ MESLEK KOMİTESİ:

Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Toptan Ticareti Fire Oranı (12/04/2011-1539/17 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı		
	Toptan	Perakende	İmalat
Çay, bal, barbunya, beyaz peynir, bulgur, kaşar peyniri, konserve, kurufasulye, makarna, nişasta, nohut, mercimek, Pirinç, reçel, şeker, turşu, tuz, un, zeytinyağı, patates, zeytin, salça, süt, dondurulmuş gıdalar, maya, memba suyu, Meşrubat, yoğurt, yumurta, helva, margarin, tahin, pekmez, salam ve sosis, yufka, mısır, kuruyemiş ve kurubaklagiller.	%1-2	%2-3	

Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Toptan Ticareti Fire Oranı (17/06/2015 – 1457/01 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kuruyemiş (Her Türlü Ağırlıkta, Paket veya Açık Olarak)	%4
Taze Kaşar	%3
Süt	%2
Krema	%4
Tereyağı	%4
Bebek Maması	%2
Bebek Bezi	%1
Toz Şeker (Her Türlü Ağırlıkta Paket Olarak)	%1
Tıraş Bıçağı	%0
Paket Yağ	%2
Kuru Çay (Her Türlü Ağırlıkta Paket Olarak)	%2
Kahve (Her Türlü Ağırlıkta Paket Olarak)	%2
Kola, Fanta, Ice Tea vb. (Her Türlü Ağırlıkta Meşrubat)	%2
Yumurta	%5

Tahin İmalatı Fire Oranı (18/09/2015 – 1613/02 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Susamdan tahin imalatı	%4

Soslu Mısır Çerezi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Soslu Mısır Çerezi İmalatı Sırasında Oluşabilecek	%2-3

KONFEKSİYON-HAZIR GİYİM-TRİKO / TEKSTİL-TUHAFİYE-MEFRUŞAT MESLEK KOMİTELERİ:

Konfeksiyon-Hazır Giyim-Triko / Tekstil-Tuhafiyeye-Mefruşat Fire Oranı (22/02/2011- 1442/17 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Hazır giyim eşyası alım ve satımında maruz kalınan kayıp, fire olmayıp zayıf anlamını taşıyabilir, bu da % 1-2 nispetinde düşünülebilir. Giyim eşyasının stoka kalmaktan mütevellit moda geçişi ve diğer faktörler zayıfa sebebiyet vermeyip, ancak değer ölçüsünü düşürebilir.	
Gömlek ve Pijama: Gömlek ve pijamaların kesimi, dikimi esnasında doğabilecek fire nispeti, kumaşın cinsine, enine, çizgili veya ekoseli olmasına göre değişiklik gösterir.	% 10 ile % 15
Müşterinin Çarpması İle Malzemelerin Kırılmasından, Vitrin Çalışması Esnasında Oluşan Kırılma Veya Solma Olayları İle Benzeri Kazalar Neticesinde Meydana Gelen Firenin Toplam Oranı.	%2-3
İş tulumu yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
İş önlüğü yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
İş pantolonu yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
İş elbisesi yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
Yelek yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%3-5
Mont yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
Ceket yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
Gömlek yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
Parka yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
Etek yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%5-10
Şapka yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%1-2
Kep yapımında kullanılacak fireli kumaş miktarı	%1-2

Konfeksiyon-Hazır Giyim-Triko / Tekstil-Tuhafiyeye-Mefruşat da bulunan çeşitli malların imalatında uygulanacak fire oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Bluz	% 2.5 ile % 3
Pantolon (mayo, bikini üzerine giyilen kumaş, capri ve keten pantolon) kumaşın cinsine göre değişmekle birlikte (ekose ve çizgili kumaş dahil)	% 5 ile % 7

Konfeksiyon-Hazır Giyim-Triko / Tekstil-Tuhafiyeye-Mefruşat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Metraj	Birim	Fire Oranı

Pantolon	1.3	Metre	%5-10
Cabri Pantolon	1.15	Metre	%5-10
Mont	2.1	Metre	%5-10
Bustiyer	0.5	Metre	%3-5

Gömlek	1.6	Metre	%5-10
T-shirt	0.23	Kg.	1%
Etek	1.3	Metre	%5-10
Elbise	2	Metre	%10-15
Şort	0.65	Metre	%3-5
Sloped (Tulum)	2.5	Metre	%5-10
Yelek	0.8	Metre	%3-5
Ceket	1.9	Metre	%5-10
NOT: Yukarıdaki ürünlerin metrajları fireli olarak belirtilmiştir.			

Konfeksiyon-Hazır Giyim-Triko / Tekstil-Tuhafiye-Mefruşat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kumaş toplarının baş ve sonlarında işe yaramayan top başı ve top sonu (Bu fire imalatçıya aittir.)	% 1 ila 2
Terilen yün kumaşların top halinde uzun müddet stokta kalmasından dolayı (çekme)	% 1 ila 1,5

Kumaş Fire Oranı

a) Yünlü kumaş imalinde ham kumaş, gramaj ve iplik numarasının bilinmesi halinde de ham kumaş dokuma firesinin kesinlikle tayinine imkan yoktur. Çünkü dokuma örgüsünün sıklığı, iplik mukavemeti, iplik karmasının terkibi, çok değişik dokuma firelerine sebebiyet verir. Buna rağmen iplik ve ham kumaşın rutubetleri aynı farz edildiği takdirde dokuma fireleri normal şartlarda:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
1.000-1.100 gr. Strayhgarın paltolukta	% 7-10
850 - 900 gr. Strayhgarın pardesülükte	% 6-9
550 - 600 gr. Strayhgarın blazerde	% 5-8

Konfeksiyon-Hazır Giyim-Triko / Tekstil-Tuhafiye-Mefruşat

Terilenli ve yünlü erkek kumaşlarının toptan satışlarında muhtelif sebeplerle husule gelen fire ve zayıat Oranları :

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Topun parçalanmasından mütevellit zayıatlar % 1, parçalanma adedi yani bir top 5 ve daha ziyade parçalara bölünürse bu miktar	% 1,5-2
Topların baş ve sonlarında işe yaramayan top başı ve top sonu fireleri (bu fire imalatçıya aittir.)	% 1 ila % 2
Terilen yün kumaşların top halinde uzun müddet stokta kalmasından dolayı (çekme)	% 1 ila % 1,5
Sakat ve abrajlardan dolayı kayıplar imalatçılar tarafından toptancıya bırakılır.	

Gömlek ve Pijama Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Gömlek ve pijamaların kesimi, dikimi esnasında doğabilecek fire nispeti, kumaşın cinsine, enine, çizgili veya ekoseli olmasına göre değişiklik gösterir.	% 10 ile % 15

Deri konfeksiyon ürünleri Fire Oranı (19/04/2017-1991-01)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Deri konfeksiyon ürünlerinde kesim aşamasında	%10

İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ MESLEK KOMİTESİ:

Eczacılar, Ecza Depoları ve Laboratuar Malzemeleri Satıcıları Fire Oranı (26/10/2010- 1217/02 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
<p>Son zamanlarda Tıp ve sağlık alanındaki hızlı gelişmeler sonucunda bulunan yeni tedavi yöntemleri beraberinde biyoteknolojik ve yeni tıbbi müstahzarların geliştirilmesini de sağlamıştır.</p> <p>Söz konusu yeni jenerasyon tıbbi müstahzarların ise raf ömrü kısa ve fiyatları daha pahalı olup ayrıca saklama ve sevk koşullarının maliyeti de diğerlerine göre daha yüksektir.</p> <p>Tıbbi müstahzarlar içerisinde yeni ve biyoteknolojik ilaç ve malzemelerin oranı gelişmeye bağlı sürekli artış gösterdiğinden; eczane, ecza depoları, dış depolarında toptan ve perakende satışı yapılan muhtelif müstahzarlarda</p>	%3-5

İLAÇ VE TIBBİ CİHAZ MESLEK KOMİTESİ

Tıbbi Cihaz Satıcıları ve Özel Hastaneler Fire Oranı (05/10/2010- 1174/01 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler
Kimyasal malzemelerde, ambalajların değişmesi, etiketlerin okunmaz duruma gelmesi, miadların dolması, bekletilme ve yeni mamüllerin ortaya çıkması nedeniyle %6, cam eşyalarda kırılma nedeniyle %10, cihazlarda %5, tıbbi sarf malzemelerinde %10 fire verir. Laboratuvarlarda satılan ilaç, serum, aşı ve biyolojik maddeler, depolama, kırılma ve miadlarının dolması nedeni ile % 6 oranında zayıt verir.

İnsülin İğne Ucu Üretimi Fire Oranı (01/08/2016/2139-03)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
İnsülin iğne ucu üretimindeki ilk madde malzemelerin ve yardımcı malzemelerin (iğne, sliikon, UV yapıştırıcı, etilen oksit, steril kağıt, kutu, koli) üretimi esnasında	%3 - % 5

KUYUMCULAR VE MÜCEVHERAT MESLEK KOMİTESİ

Altın ve Gümüş Ayar ve Toleransı Fire Oranı (14/12/2010- 1302/18 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler
Has altın 24 ayardır. 1 Ayar 41.66 milyemdir. Buna göre 8 ayar 333 milyem, 14 ayar 585 milyem, 18 ayar 750 milyem, 21 ayar 875milyem, 22 ayar 916 milyemdir. Ayarlama hatalarından veya imalat safhasındaki

hatalardan dolayı ANCAK +/- % 02 (binde iki) hata olabilir.
Darphane Genel Müdürlüğü'nce ve Uluslararası kabul görmüş standart budur.
Aynı şekilde gümüşde olması gereken mecburi standartların 800milyem-900 milyem ve 925 milyem olması gerekir. İmalat veya ayarlama hatalarından dolayı ancak +/- % 03 (binde üç) hata kabul edilebilir.

Kuyumculuk İmalatında Fire ve Zayıt Oranı

Kuyumculukta imalat 3 ana başlık altında toplanır.	
1	El işi mamuller
2-	Makinadan imal edilen mamuller
3-	Dökümden imal edilen mamuller

1-El işinden imal edilen altın mamuller için fire ve zayıt oranı

a- Eritme İşlemi

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Her imal edilen mamul imalat süresi içinde ortalama 2 kez eritilmektedir.	22	% 0,3
	18	% 1,2
	14	% 1
	10	% 1
	8	% 1

b- Silindir ve Haddeleme İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Her imal edilen el işi mamul, imalat süresi içinde an az 2 kez silindir ve haddeleme işlemine tabi tutulmaktadır. Bu işlem sonucu yaklaşık % 20 artık kalmaktadır. (çapak, kırık parça, toz)	22	% 0,6
	18	% 1
	14	% 1
	10	% 1
	8	% 1

c- Şekillendirme ve Form Verme İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Bu işlem sonucu yaklaşık % 30 artık kalır. (tel başı ve sonu, kırık parça, yarım parça)	22	% 0,6
	18	% 1
	14	% 1
	10	% 1
	8	% 1

d- Montaj ve Tesfiye İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
--------------	------	------------

El işinde tesfiye artığı % 20, montaj artığı % 10'dur.Tesfiye alanı tüm malı kapsar. (tefsiye artığı eğintisidir.)	22	% 1,4
	18	% 4
	14	% 3
	10	% 3
	8	% 3

e- Cila İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Çalışma şekli nedeniyle ayardan doğan fire farkı yoktur.	22	%4
	18	% 4
	14	%4
	10	% 4
	8	% 4

f- Kalem Atma İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Çalışma şekli nedeniyle ayardan doğan fire farkı yoktur.	22	%0,5
	18	%0,5
	14	%0,5
	10	%0,5
	8	%0,5

2- Kuyumculukta Makina İle İmal Edilen Altın Mamuller İçin Fire ve Zayıt Oranı

a- Eritme İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Her imal makina işi mamul imalat süresi içinde en az 3 kere eritilmektedir.	22	% 0,2
	18	% 0,4
	14	% 0,7
	10	% 0,9
	8	% 1,1

b- Silindir ve Haddelme İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Astar ve tel imalat süresi içinde, astar en az 3 kez silindire, tel en az 2 kez haddelme işlemine girmektedir. Bu işlem sonucu yaklaşık % 20 artık kalır (çapak ve kırık parça).	22	% 0,4
	18	% 1
	14	% 1,5
	10	% 2
	8	% 2,5

c-Pres Makinalarında Şekillendirme Ve Form Verme İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Bu işlem sonucu ortalama % 60 artık kalır.(ezik ve kırık parça, parçanın kenarlarında kalan kısım)	22	% 0,2
	18	% 0,4
	14	% 0,6
	10	% 0,8
	8	% 1

d- Makina Örgüsü veya Makinadan Çıkan Parçaların Montajı Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Bu işlem sonucu % 30 artık kalır. (tel başı ve sonu, kırık parça, makinaya göre değişik şekillerde içi boşaltılmış pres parçalar)	22	% 0,5
	18	% 0,5
	14	% 0,5
	10	% 0,5
	8	% 0,5

e- Dixodation - Asit vs. İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
İmalat süresi içinde en az 2 kez tel-astar ve örgülere uygulanır.	22	% 0,1
	18	% 0,2
	14	% 0,5
	10	% 0,7
	8	% 1

f- Cila İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Çalışma şekli nedeniyle ayardan doğan fire farkı yoktur.	22	% 2
	18	% 2
	14	% 2
	10	% 2
	8	% 2

g- Kalem Atma İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Çalışma şekli nedeniyle ayardan doğan fire farkı yoktur.	22	% 0,5
	18	% 0,5
	14	% 0,5
	10	% 0,5
	8	% 0,5

3- Kuyumculukta dökümde elde edilen mamuller için fire ve zayıf oranı

a- Eritme ve Dökme İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Dökümden elde edilen her mamul imalat süresi içinde en az 2 kez eritilmekte ve 2 kez döküme girmektedir.	22	% 0,4
	18	% 0,8
	14	% 1,2
	10	% 1,5
	8	% 2

b- Tesfiye Montaj İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Döküm işinde, dökülen malın artığı % 50'dir. Kalan malın tesfiye artığı % 10'dur. Tesfiye alanı malın tüm yüzeyidir. (tesfiye artığı çok incedir.) Montaj artığı yaklaşık % 10'dur.	22	% 1,5
	18	% 2
	14	% 2,50
	10	% 3
	8	% 3,50

c- Cila İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Çalışma şekli nedeniyle ayardan doğan fire farkı yoktur.	22	% 2
	18	% 2
	14	% 2
	10	% 2
	8	% 2

d- Kalem Atma İşlemi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Çalışma şekli nedeniyle ayardan doğan fire farkı yoktur.	22	% 0,5
	18	% 0,5
	14	% 0,5
	10	% 0,5
	8	% 0,5

4- Geri Kazanma İşlemi Fire Oranı

Kuyumculuk sanayiinde tüm yer tozları, cila artıkları, eski potalar, kullanılmış yağlar, artık sular toplanır (bu işleme ramad denir) Yılda 1 veya birkaç kez toplanan bu ramadlar konu ile ilgili firmalarda yeniden kazanma işlemine tabi tutulur. Bu şekilde ramaddan kazanma miktarı kaybedilenin yaklaşık % 40'ı kadardır.

5- Sonuçta tüm işlemler ve geri kazanma sonunda imalattan çıkan (el işi, makina, döküm) mamul mal üzerinden hesaplanan fire oranları

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
El işinde 1000 gr. hammaddeden elde edilen toplam mamul yaklaşık 700 gr.'dır. Buna göre toplam fire oranı	22	% 4,50
	18	% 9,60
	14	% 8,80
	10	% 9,10
	8	% 9,10

Kuyumcular ve Mücevherat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Makina işinde 1000 gr. hammaddeden elde edilen toplam mamul yaklaşık 600 gr.'dır. Buna göre toplam fire oranı	22	% 3,34
	18	% 4,29
	14	% 5,40
	10	% 6,34
	8	% 7,37

Kuyumcular ve Mücevherat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Ayar	Fire Oranı
Döküm işinde 1000 gr.hammaddeden elde edilen toplam mamul yaklaşık 500 gr.'dır. Buna göre toplam fire oranı	22	% 4,40
	18	% 5,30
	14	% 6,20
	10	% 7,00
	8	% 8,00

Kuyumcular ve Mücevherat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
6- Gümüş imalatında genel olarak 0,925 milyem mamul üretildiği için farklı ayarlar mevcut değildir. Onun için fire oranı 0,925 milyeme göredir. Altın için söz konusu olan bütün imalat safhaları gümüş için de geçerlidir. Ancak gümüşte geri kazanma işleminin maliyeti yüksek olduğu için yapılmamaktadır. Bundan dolayı fireler doğrudan hesaplanır.	
a- El işi mamuller	% 10
b- Makina işi mamuller	% 10
c- Döküm mamuller	% 10
Not: 10 ayar altın firesi, yurt dışına ihraç yapan firmalar için konulmuştur.	
Ham elmas ithal edilerek, pırlanta üretimi imalatında	% 30 ile % 60

HAYVANSAL ÜRETİM MESLEK KOMİTESİ:

Et Fire Oranı: 01/02/2011- 1405/12 Y.K.K.

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
30-40 Kg. arası canlı kuzu-koyun,	% 38-40
Kesim sonrası soğutma	% 2
Tezgâh satış sonrası toptan satış	% 3
50 kg. üzerindeki canlı kuzu koyunun, randıman oranı	% 48
Kesim sonrası soğutma	% 2
Tezgâh satış sonrası toptan satış	% 3
Koyun ve kuzuda, perakende satışlarda (sinir, beze, kan pıhtısı) ve kurumadan dolayı	% 4

Dana ve Sığır Etinde Fire Oranı

Perakende satışlarda fire ve yağ oranı dahil kemik oranı % 25, parçalama firesi % 5'dir.

Büyük ve Küçükbaş Hayvanların Fire Oranı

Sakatlarının buzhanede dinlendirilmesi sırasında % 5, tezgâhta satışa sunulması sırasında % 25 fire verir.

Ham Koyun ve Sığır Derisinde Fire:

Ham sığır ve koyun derisinin alım-satımında ve taşınması sırasında su kaybı ve kurumadan dolayı % 20-25 oranında fire meydana gelir.

BAĞIRSAK (KÜÇÜKBAŞ HAYVANLAR)

Bu bağırsaklar tuzlanır veya şok edilerek dondurulur. Muhafazaya alınır, belirli miktarda olunca bağırsakla ham bağırsağın işlemi iki ayrı sistemde gerçekleşir:	
1- Mahalli mezbahalarda kesimi yapılan hayvanların bağırsağı karnından alınır. (Çekim)	
2- Bu bağırsakların içindeki pislikler temizlenir.(Sergen)	
3- Bu bağırsaklar hamlatılır. (Tava getirilir.)	
4- Kamışlama işlemi ile içindeki kaba et ve dışındaki çember (dürent) ayrılır.	
Bu işlemi gören bağırsaklar tuzlanır ve orijinal bağırsak ismini alır. Normal sayılan bu işlem tarzı Vilayetlerin Belediye veya Et Balık Kurumu mezbahalarında yapılmaktadır. Bu işlemlerde bağırsakların cinslere göre verdikleri fire nispetleri, 12 ay ortalaması itibariyle aşağıda görüldüğü gibidir.	
Karaman bağırsağı	% 3-5
Tiftik keçi bağırsağı	% 12-15

b) 1- Mahalli mezbahalarda kesimi yapılan hayvanların bağırsağı karnından alınır.(Çekim)	
2- Bu bağırsakların içindeki pislik temizlenir.(Sergen)	
3 -iştigal eden firmalara satılır.	
4- Satın alınan bu ham bağırsaklar şehir haricinde bulunan iş yerlerinde hamlatılır. (Tava getirilir.)	
5- Kamışlama işlemi ile içindeki kaba et kısmı ve dışında ki çember (dürent) ayrılır. Bu işlemleri gören bağırsak tuzlanır, orijinal bağırsak ismini alır. Bu işlem normal sayılmaz. Kaza, nahiye ve köylerde yapılan kesimlerde bu sistem mecburen uygulanır. Bu sistem işlemlerde bağırsakların cinslerine göre verdikleri fire nispetleri 12 ay ortalaması itibariyle aşağıda görüldüğü gibidir.	
Karaman bağırsağı	% 7-10
Bu orijinal bağırsaklar Türk Standartları (TS 208) göre Asorti işlemi yapılarak kalite (tazyike tahammül), kalibre (genişlik) 17 ila 20 kategoriye ayrılır. Elde edilen randıman neticesinde Asorti işlemindeki fire nispetleri belirlenmiş olur.	

Bağırsakta Fire Oranı:

a	Hayvanın cinsine (erkek-dişi oluşuna)
b	Yaşına
c	Yediği besine (mera ve kapalı yerlerdeki)
d	İrkına (kıvırcık, dağlıç, karaman vs.)
e	Mevsime
f	Yöreye göre değişmektedir.
Hayvanlardan elde edilen bağırsakların çok farklı fire nispetleri olduğu nazara alınarak, Türkiye genelinde senelik ortalama 4-5 küçükbaş hayvan (koyun-kuzu-keçi) bağırsağından bir bandil (91,5 m.) bağırsak elde edilir. Firede esas budur.	
Koyun bağırsağı 0 C ile 4 C arasındaki soğuk hava depolarında 3 seneye kadar muhafaza edilebilir, 5 koyun bağırsağından (beher koyun bağırsağı ortalama 25 m.) ortalama 1 bandil (1 bandil = 100 yada = 91,5 metre) bağırsak üretilmekte olup 1 bandil bağırsakta ortalama 350-400 gr. tuz kullanılır.	

BOYNUZ - TIRNAK

Buynuz –Tırnak Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Taze küçük ve büyük baş hayvan buynuz ve tırnakları için fire miktarı	% 15
Civcivlerin kuluçkahaneden kümese nakliyesi esnasında meydana gelebilecek ölüm firesi	0,0001(on binde bir),
Civcivden 45-50 günlük yetiştirme döneminde etlik piliç elde edilinceye kadar geçen zaman içerisinde meydana gelebilecek ölüm firesinin	%5 (yüzde beş),
Yetiştirme dönemini tamamlayan etlik piliçlerin kesimhaneye nakliyesi esnasında meydana gelebilecek ölüm firesinin	0.002 (binde iki)

CİVCİV FİRE ORANI (03/04/2013-275/2898-08 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Civcivlerin kuluçkahaneden kümese nakliyesi esnasında meydana gelebilecek ölüm firesi	0.0001(onbinde bir)
Civcivden 45-50 günlük yetiştirme döneminde etlik piliç elde edilinceye kadar geçen zaman içerisinde meydana gelebilecek ölüm firesinin	%5 (yüzde beş)
Yetiştirme dönemini tamamlayan etlik piliçlerin kesimhaneye nakliyesi esnasında meydana gelebilecek ölüm firesi	0.002 (binde iki)
Broiler yetiştiriciliğinde civcivin etlik piliç halini aldığı 45-50 günlük üretim dönemi sonunda 1 kg.lık safi piliç eti elde edilebilmesi için 1 civcivin tüketmesi gereken minimum yem miktarının 1.8 kg olması gerekmektedir.	

HAYVANSAL ÜRETİM MESLEK KOMİTESİ

Et Fire Oranı (04/01/2011- 1347/23 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
30-40 Kg. arası canlı kuzu-koyunun, fire oranı	%38-40
Kesim sonrası soğutma	% 2
Tezgah satış sonrası toptan satış	% 3
50 kg. üzerindeki canlı kuzu-koyunun, randıman oranı	% 48
Kesim sonrası soğutma	% 2
Tezgah satış sonrası toptan satış	% 3'dür.
Koyun ve kuzuda, perakende satışlarda (sinir, beze, kan pıhtısı) ve kurumadan dolayı	% 4

Dana ve Sığır Etinde Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Perakende satışlarda fire ve yağ oranı dahil kemik oranı	% 25
Parçalama	% 5'dir.

Büyük ve Küçükbaş Hayvanların Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Sakatlarının buzhanede dinlendirilmesi sırasında	% 5
Tezgahta satışa sunulması sırasında fire vermesi normaldir.	% 25

Tavuklarda Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Dinlenme ve buzhane payı	% 5
Tavuk, but, göğüs, kanat parçalanması esnasında	% 24
Kemiksiz satılması halinde	% 50

Karkas Et Fire Oranı (02/08/2013 – 147/16 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Karkas Sıcaklık	%2
Karkas Kemik Oranı (ortalama)	%25
Etin sinirinden ve yenmeyecek aksamlarından temizlenmesi	%10
Çiğ etin pişirilmesi esnasında	%20

Karkas Et Fire Oranı (10/06/2015 – 1445/05 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kemikli Karkas Et	%1-3
Kemiksiz Karkas Et	%18-22

Sucuk–Kavurma Fire Oranı (İmalat-Toptan-Perakende-10/06/2015 – 1445/01 Y.K.K.)

Ürünler	İmalat Fire Oranı	Toptan Fire Oranı	Perakende Fire Oranı
Sucuk	%5	%2	%3
Kavurma	%10	%5	%10

Dana–Kuzu Karkas Parçalandığında Çıkan Ürünlerin Fire Oranı (08/07/2015 – 1494/02 Y.K.K.)

Siğir Karkas (%)	Fire Oranı
Beşli Set	0.1961
Dana Kürek Gerdan	0.2428
Dana Kaburga	0.11

Dana But (Kemiksiz) (%)	Fire Oranı
Tranç	0.2039
Nuar	0.0585
But kemiksiz	0.58

Dana–Kuzu Karkas Parçalandığında Çıkan Ürünlerin Fire Oranı (08/07/2015 – 1494/02 Y.K.K.)-DEVAMI

Sığır Karkas (%)	Fire Oranı
Dana Antrikot	0.0329
Dana Boşluk	0.067
Dana Bonfile	0.0146
Dana Kontrafile	0.0243
Dana Kırıntı	0.1001
Kemik	0.2089
Fire	0.0033

Kuzu Bütün (%)	Fire Oranı
Kuzu Kısa Çatal But	0.32
Kuzu İncik	0.058
Kuzu Kaski	0.07
Kuzu Kafes Pirzola	0.18
Kuzu Kol	0.18
Kuzu Gerdan	0.08
Kuzu Döş	0.042
Kuzu Boşluk	0.046
Böbrek	0.02
İşçilik Maliyeti	-

Dana But (Kemiksiz) (%)	Fire Oranı
Kırıntı	0.0643
Kemik	0.08

Dana Kol (%)	Fire Oranı
Kürek Gerdan Kemiksiz	0.355
Dana Kaburga	0.2398
Dana Antrikot	0.0533
Dana Gerdan	0.17
Dana Kırıntı	0.01
Kemik	0.166

Dana But (%)	Fire Oranı
Kısa But Orta Kemikli	0.58
Dana Boşluk	0.16
Dana Bonfile	0.03
Dana Kontrafile	0.06
Dana Kırıntı	0.025
Kemik	0.14
İşçilik Maliyeti	-

Yumurta Fire Oranı (08/06/2016-7/2056 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Toptan Fire Oranı	Perakende Fire Oranı
Yumurta	%2	%3

GIDA VE İHTİYAÇ MADDELERİ PERAKENDE TİCARETİ MESLEK KOMİTESİ:**Gıda ve İhtiyaç Maddeleri Perakende Fire Oranı 21/12/2010-1312/12 Y.K.K.**

Ürün/Ürünler	Toptan Fire Oranı	Perakende Fire Oranı
Konserve		% 1-2
Pirinç	% 1-2	% 3
Yeşil Mercimek		% 1-2
Nohut		% 1
Bulgur		% 2-3
Nişasta (Çuvalda)		% 3
Şehriye		% 1
Çay (Pakette fire vermez).	-	-
Pirinç Unu (Çuvalda)		% 3
Tuz		% 1-5
Toz Şeker		% 1
Un		% 1-2
Patates 3 aydan fazla depolanması halinde		% 5
Patates daha kısa depolanmalarda		% 3
Tereyağ		% 2
Beyaz Peynir		% 10
Dil Peyniri, fazla tahammülü olan bir peynir çeşidi değildir. En fazla 10 gün dayanır ve bu süre içinde fire verebilir.		% 10
Kaşar Peyniri sıra malı orta kalite kaşarlar		% 4-5
Balkan tipi kaşarlar		% 6-8
Tulum Peyniri		% 5-8
Gravyer Peyniri		% 4-8
Mağlıç Peyniri		% 10
Zeytin		% 1
Salça, rutubeti normal olan salçaların açık kaplarda tabi olduğu yerde		% 10
Ayçiçek yağı		% 10

Yaş Meyve Sebze Çeşitleri Fire Oranı (10/06/2015 – 1445/05 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Perakende yaş meyve sebze	%15-20

AYAKKABICILAR MESLEK KOMİTESİ**Ayakkabı Malzemesi İmalat ve Satışı Fire Oranı**

Japon kösesi kullanılarak ve ortalama 43 numara imal edilen ayakkabı ve postallarda kullanılan malzeme miktarı
Bir çift ayakkabı 20 desi, bir çift postala 30 desi vidala sarf edilir.
90 cm. eninde 1 metre kaput bezinden 8 çift ayakkabı sayısı yüz ve 9 çift postal sayısı yüz astarı çıkar.
140 cm. eninde 1 m.vinyleksten 13 ayakkabı gamba astarı ve 7 çift postal gambo astarı çıkar.
Bir çift ayakkabı gambası için 15 desi meşin ve bir çift postal gambası için 22.5 desi meşin harcanır.

Bir çift mostra (patoz) 260 cm. (2.6 desi)'den çıkar.
Bir çift ayakkabı veya postal için 130 cm2. bombeliğe ihtiyaç vardır.
Bir çift ayakkabıya (her tür çivi dahil) ortalama 60 gr. çivi harcanır.
Bir çift taban astarı (1200 cm2.) 12 ds2.'den kesilir.
Bir çift ayakkabı sayısı 4-5 gr. naylon iplikle dikilir.
Bir çift ayakkabı için 200 gr. ilaç kullanılır.
Bir çift ayakkabı için 10 gr. alt boyası gerekir.
Solüsyon, çiriş ve bıçaklardan sarfedilecek miktarlar büyük ölçüde kullanıcıya bağlıdır. Bu nedenle bunlarla ilgili rakamlar hesaplanmamaktadır.
Bir çift ayakkabı için 12 ds2. Japon kösesine ihtiyaç vardır.

Erkek Ayakkabısı İmalatında Kullanılan Malzemelerin Verebileceği Fire Oranı

1) Malzemenin kalitesi, (düşük kaliteli malzemenin daha çok fire vereceği açıktır.
2) Model, (iki ayak 2'den çıkan modeller yanında 2,5 ayak 2'den kesilen modeller de vardır. Vardolalı bir ayakkabının taban yüzölçümü daha fazladır. vb.)
3) Personel (kesimi yapan elemanın yetenek ve tecrübesi)
Yukarıda sayılan faktörler fire oranını büyük ölçüde etkiler. Bu yüzden fire nispetlerine ilişkin bir oran verilmesi doğru değildir. Fire nispetleri ancak, kullanılan malzeme ve model bilindiği zaman personel unsuru da dikkat alınarak bulunabilir. Bu konuda bir genelleme yapılamaz.

Bağcıklı ve Makosen İskarpınler İle Rok İskarpın ve Kısa-Orta Ve Uzun Konçlu Deri Botlara Kullanılan Vidala Deri Miktarları :

Erkekler :

Deri (1 Çift Ayakkabı İçin)			
Erkek	Erk.bot	Erk.rok	Erk.çizme
23 ds2.	38 ds2.	38 ds2.	65 ds2.(bal)

Kadınlar :

Zenne	Zenne bot	Zenne rok	Zenne çizme
22 ds2.	50 ds2.baldır	baldır 32 ds2.	65 ds2. kaplama dahil

Ayakkabıcılar Fire Oranı

Toptan ayakkabı alım-satımında perakendecilerin yaptığı iadelerden kaynaklananlar da dahil mamul ayakkabılarda fire olamaz ancak ayakkabı imalatında malzeme fitesi olabilir. Ayrıca mevsimi geçtiği için iadelerden ötürü olan ayakkabılara da tapon ayakkabı ifadesi kullanılabilir.
NOT : Bu miktarlar normal modeller içindir. Model değişikliğinde modelin şekline göre daha fazla dm2. deri kullanılabilir.

Futbol ve Basketbol Ayakkabısı: Ayakkabı cinslerine göre fire dahil harcanacak ortalama malzeme miktarları

Başlıca malzemeler	Futbol ayak.(x)	Basketbol ayak (x)
Vidala	23 ds2.	38 ds2.
Astarlık deri veya bez	33 ds2.	48 ds2.
Hazır taban	1.05 çift	1.05 çift
Kapsül	10-16 adet	16-24 adet
Bağ	1 çift	1 çift
Yapıştırıcı	200 gr.	200 gr.
Çiviler (Atom tip üretimde kullanılmaz)	60 gr.	60 gr.
(x) 1 çift merdane (39-44 numaralar arası) ayakkabılar için.		

**KAPASİTE KRİTERLERİ
DERİ :**

Erkek	Erkek Bot	Erkek Rok	Erkek Çizme
23 Ds2.	38 Ds2.	38 Ds2.	65 Ds2. Baldır.

Zenne	Zenne Bot	Zenne Rok	Zenne Çizme
22 Ds2.	50 Ds2. Baldır.	32 Ds2.	65 Ds2.
Kaplama dahil.			

Garson	Filet	Kötane	Patik	Bebe
20 Ds2.	18 Ds2.	15 Ds2.	10 Ds2.	7 Ds2.

KÖSELE :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane	Patik
650 gr.	450 gr.	500 gr.	350 gr.	250 gr.	200 gr.

KAUÇUK (KREP) :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Patik
1000 gr.	450 gr.	800 gr.	400 gr.	350 gr.

SUN'İ KÖSELE (JAPON) :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane	Patik
0010 Ds2.	007 Ds2.	008 Ds2.	007 Ds2.	006 Ds2.	005 Ds2.

İLAÇLAR :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane	Patik
200 gr.	150 gr.	150 gr.	100 gr.	100 gr.	100 gr.

ÇİVİLER :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane	Patik
60 gr.	60 gr.	60 gr.	50 gr.	50 gr.	50 gr.

SAYA DİKİŞ İPLİKLERİ :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane	Patik
4 gr.	3 gr.	2 gr.	2 gr.	2 gr.	2 gr.

FORA DİKİŞ İPLİKLERİ :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane	Patik
6 gr.	4 gr.	5 gr.	4 gr.	4 gr.	3 gr.

GAZUMA DİKİŞ İPLİKLERİ :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane
10 gr.	6 gr.	7 gr.	6 gr.	5 gr.

FREZE BOYALARI :

___ Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane
40 gr.	30 gr.	30 gr.	15 gr.	15 gr.

FREZE MUMLARI :

Erkek	Zenne	Garson	Filet	Kötane
3 gr.	2 gr.	2 gr.	2 gr.	2 gr.

Ayakkabıcılar Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Pamuk ipliği, keten iplik, jüt ipi ve straygan ipi kullanılarak, ayakkabı kumaşı dokuması sırasında meydana gelebilecek fire oranı	% 6-7
kumaşların laminasyonu sırasında meydana gelebilecek fire oranı Kumaşta	% 4,5-5
Yapıştırıcı	% 4,5-5
Uzun bayan çizmesinde kullanılan fermuarın mevcut metre fire zayıf nispeti	% 10

AYAKKABI SARF MALZEMELERİ**Ayakkabı Sarf Malzemeleri Fire Oranı**

Aşağıda dökümü yapılan malzemelerden pirinç olan malzemelerde %10-15 civarında geri kazanım olmakta olup, sac malzemelerden kayda değer bir geri kazanım bulunmamaktadır.

Malın Cinsi		Fire Oranı
Kapsül 50 (140) (4)	Pirinç	% 40-50
Kapsül 51 (203) 130 (3)	Pirinç	% 40-50
Kapsül 52 (2)	Pirinç	% 40-50
Kapsül 54 (100) (17)	Pirinç	% 40-50
Pul 50	Pirinç	% 40-50
Pul 51	Pirinç	% 40-50
Pul 52	Pirinç	% 40-50
Pul 54	Pirinç	% 40-50
3 6 7 8 Perçin	Pirinç	% 40-50
U Kanca	Pirinç	% 40-50
Kanca 13	Pirinç	% 40-50
Perçin (Rivet) 33	Pirinç	% 40-50
P.Kanca 11	Pirinç	% 40-50
Perçin (Rivet) 3 6 7 8	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) 4 6 7 8	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) 5 6 7 8	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) 33	Sac	% 40-50

Perçin (Rivet) 34	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) 75	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) 233	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) 234	Sac	% 40-50
Perçin (Rivet) Başı	Sac	% 40-50
Kanca (Hooks) 10	Sac	% 40-50
Kanca (Hooks) 11	Sac	% 40-50
Kanca (Hooks) 12	Sac	% 40-50
Kanca (Hooks) 13	Sac	% 40-50
Kanca (Hooks) 14	Sac	% 40-50
Pim	Sac	% 40-50
Kapsül 50	Sac	% 40-50
Kapsül 51	Sac	% 40-50
Kapsül 52	Sac	% 40-50
Kapsül 54	Sac	% 40-50
Pul 50	Sac	% 40-50
Pul 51	Sac	% 40-50
Pul 52	Sac	% 40-50
Pul 54	Sac	% 40-50
Perçin Kafa 34	Sac	% 40-50
Perçin Kafa 33	Sac	% 40-50
Perçin Ayağı 34	Sac	% 40-50
Çit çit	Sac	% 40-50
Çit çit başı	Sac	% 40-50
Çanta ayağı şapka 9 mm.	Sac	% 40-50
Çanta ayağı şapka 12 mm.	Sac	% 40-50
Çanta ayağı şapka 14 mm.	Sac	% 40-50
Kopilya teli 9 mm.	Tel	% 25
Kopilya teli 12 mm.	Tel	% 25
Kopilya teli 14 mm.	Tel	% 25
Kesim Masası	Tel	% 25

KUNDURA BAĞI

Kundura Bağı Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kundura bağı imalinde kullanılan ekrü pamuk ipliğinin boyatılması halindeki (bu renkler siyah, beyaz, kahverengidir)	% 8
Mezkur boyanmış ipliklerin makaraya aktarılması ameliyesinde	% 3
Sarılmış makara halinde bulunan boyalı ipliklerin dokunma ameliyesinde	% 2
Dokunmuş olan bu bağların bilahere kundura bağı haline getirilmesini temin için yapılan ameliyeden mütevellit	% 2

KEÇE

Keçe Fire Oranı

Presli yuvarlak polisaj keçeler yurdumuza ithal yolu ile gelmektedir. İthal edilen keçelerin çıkış memleketlerinin havası soğuk ve rutubetlidir. (Batı Almanya, Fransa, İsviçre, Avusturya, Doğu Almanya gibi). Buralardan İstanbul'a gelen keçeler kuruma farkı olarak % 3 ila % 4 fire verir. Anadolu, özellikle Güneydoğu Anadolu'da iklim nedeniyle bu fire oranı % 5'e kadar çıkabilir.

Ayakkabı Zincir Mağazalarına Bağlı Merkez Depolarda Oluşan Fire Oranı (18/07/2014 – 76/827-07 Y.K.K.)

Sektörümüzde çeşitli sebeplerle satılamaz hale gelen, özellikle markalı ürünlerin marka prestiji gereği imhası gerekmektedir.

Ayrıca tabanların zamanla özelliğini kaybetmesinden dolayı mağazada ve vitrinde sunulan ürünlerin aşırı yıpranması sonucu satılamaz hale gelmesi nedeniyle sektörümüzde %1,6 oranında fire verir.

BASIN YAYIN MESLEK KOMİTESİ

Matbaa ve Yayıncılık Fire Oranı (01/03/2011- 1453/04 Y.K.K.)

Kağıt imal edildiğinden depolama ortamına gelene kadar ortalama %2 oranında fire ile basımı yapılacak, işlenecek matbaalara gelir.

Matbaalarda Basıma Geçerken Oluşan Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
1.000 adet tek renkli basım işlemi	%5
1.000 adet 4 renkli basım işlemi	%8
1.000 adet 4 renkli telefonlu veya laklı bir iş için	%15
10.000 adet tek renkli bir iş için	%3
10.000 adet 4 renkli iş	%4
10.000 adet 4 renkli telefonlu veya laklı bir iş	%5

Sonuç olarak, bir işte fire oranlarını hesaplamak için işin adedi, işin nevi baskı özellikleri üzerine kaplanacak veya atılacak malzeme çeşidi baskı işlemi sona erdikten sonra yapılacak (cilt, kitap, dergi, broşür, sürekli form v.s.) işlemlerin ne olacağını bilmeden gelişi güzel olarak, kağıt ve kağıt ürünlerindeki fire oranı hesaplanamaz. Kesinlikle kriterlerin ne olacağı, adetinin ne olduğu, baskı cinsinin ne olduğu, baskı sonrasının ne olacağı belirlenmesinden sonra fire oranının belirleneceği mümkün olabilir.

Basın Yayın Fire Oranı (10/02/2016/-1855-14)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
4 renkli ofset baskı yapılan işlerde (tanıtım broşürü, katalog, takvim, dergi, kitap vb.), lak, telefon, yapıştırma, kırım kaplama, mücellit işçiliği (kapak takma, ciltleme, spiral takma), harman ve tel dikiş, paketlenme, baskı öncesi, baskı, baskı sonrası ve sevkiyat aşamalarında	% 5

TARIM ÜRÜNLERİ MESLEK KOMİTESİ:

Hububat ve Bakliyat Ürünleri Firesi (01/12/2010- 1276/07 Y.K.K.)

Hububat ve bakliyat ürünlerinde, depolama ve tahmil-tahliye sırasında fire ve zayıyata sebebiyet veren hususlar

A- Alım Sırasında Olabilecek Fireler	
a	Rutubet ölçüm hatası
b	Hesabi hatalar
c	Kaydi hatalar
d	Alım ve depolama yeri arasındaki mesafeden dolayı dökülme, saçılma

B- Depolama Süresinde Olabilecek Fireler	
a	Rutubet kaybı
b	Kuru madde kaybı
c	Haşere faaliyetinden kaynaklanan (ambar zararlıları)
d	Depolama sırasında ve sonrasında transfer nedeniyle manipulasyon ve tozuma
e	Yanlış depolamadan kaynaklanan
f	Kıymet kaybından
g	Hesabi hatalar
h	Kaydi hatalar
i	Havalandırma kurutma ile oluşan kayıplar

C- Sevk ve Satış Sırasında Olabilecek Fireler	
a	Tartı hataları
b	Dökülme, saçılma, tozuma,
c	Hesabi hatalar
d	Kaydi hatalar

Yukarıda belirtilen hususlar dikkate alınarak, hububat ve bakliyat ürünlerinde depolama sırasında ve tahmil-tahliye esnasında oluşabilecek fire ve zayıf oranları aşağıda belirtilmektedir.

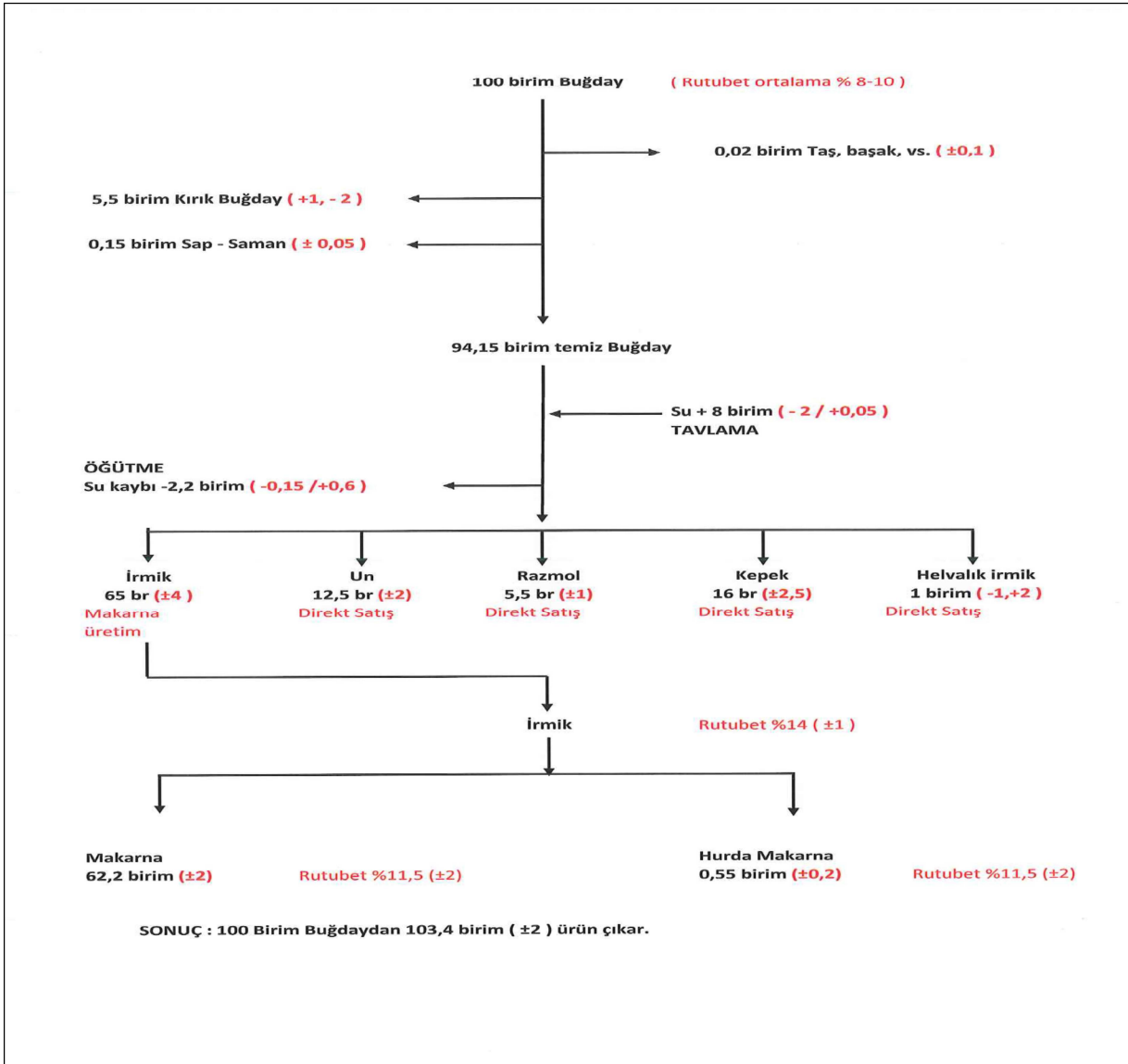
Cinsi	Depoda	Fabrikada
	Daimi Halinde % olarak	Tahmil ve Tahkiyede % olarak
Buğday	2-4	3-4
Arpa	3-5	3-4
Yulaf	3-5	3-4
Kepek	3-4	4-5
Bonkalite	1-2	3-4
Razmol	2-3	3-4
Mısır	4-6	3-4

NOT: Yukarıda belirtilen oranlar ürünün rutubetine ve depolama şartlarına bağlı olarak % 1-2 oranında artış gösterir ve fabrikada üretimde de yine yukarıdaki oranlarda ilave fire oluşabilir.

Yem Katkı Maddesi Premiks Firesi:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Yem katkı maddesi premiks, nakliye, paketleme ve taşıma dahil	% 1,5

Buğday ve Makarna Fire Oranları (18/06/2015 – 129 Y.K.K.)

REKLAM VE GÖRSEL İLETİŞİM FAALİYETLERİ MESLEK KOMİTESİ (02/11/2010- 1227/04 Y.K.K.)

Tabela Reklamcılığı Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Tabelalarda kullanılan folyo malzemelerinde	%15 ile %25
Dijital baskı sistemlerinde inkjet makinanın her açılışında ve baskı denemesinde	%4
Tabela uygulamalarında yapılan malzemelerde	%10

Promosyon Ürünler

Kullanılan Ürünlerin Yapısı, Değeri Çok Değişik Olmakla Birlikte Genel Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Metal, ahşap, cam ve plastikten mamul promosyon ürünler	
Metal Ürünlerde: Lazer makinelerde ve serigraf baskı işlemlerinde, kalıp ayarsızlığından, renk bozukluğu, boya akması, isim yanlışlığına uygulanan	% 2 ile % 4
Ahşap Ürünlerde: El işçiliği ile yapılmasından kaynaklanan ahşap ürünlerin	% 2 ile % 4

ölçüleri tutmaması nedeniyle lazer makinasında baskı bozuklukları, serigraf işlemlerinde renk bozuklukları, boya akması, isim yanlışlığında uygulanan	
Cam Ürünlerde: Lazer makinasında yapılan baskı işlemlerinde ve dekorlama işlemlerinde çatlama, kırılma, isim yanlışlıklarında uygulanan	% 2 ile % 4
Serigraf baskı işlemlerinde isim yanlışlığı, boya akması, renk bozukluğu nedeniyle uygulanan	% 1 ile % 3

Kumaş Bayrak İmalatı Fire Oranı (08/07/2015 – 1494/03 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kumaş bayrak imalatı esnasında (kesme- biçme esnasında)	%15

SIHHİ TESİSAT MALZEMESİ SATICILARI MESLEK KOMİTESİ (22/02/2011- 1442/02 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Radyatörlerin kamyonndan indirilip depolanması ve sevk edilmesi esnasında forklift tarafından zarar görmesi veya paletlerinin devrilmesi durumlarında	%1

İnşaat Yalıtım Malzemeleri Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Seramik yapıştırma harcı	% 2
Flex seramik yapıştırma harcı	% 2
Granit seramik yapıştırma harcı	% 2
Derz dolgusu	% 2
Flex derz dolgusu	% 2
Gaz beton örgü tutkalı	% 3
Kendinden yayılabilen şap	% 2
Yüzey sertleştiricisi	% 2

İnşaat Malzemeleri Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Seramik yapıştırma harcı	% 2
Flex seramik yapıştırma harcı	% 2
Granit	% 2
Derz dolgusu	% 2
Flex derz dolgusu	% 2

Sihhi Tesisat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Toptan Fire Oranı	Perakende Fire Oranı
Sihhi tesisat yükleme, taşıma boşaltma ve istifleme işlemler sırasında aşağıda belirtilen nispetlerde fire verir.		
PVC Plastik su boruları	% 2	% 5
Döküm, emaye ve saç banyo küvetleri, hela taşları, lavabo, evye ve benzerlerinde perakende satışta		% 3
Porselen banyo takımları	% 2	% 5
Karo fayans, karo mozaik, fayans eşya ve seramik mamulleri	% 3	% 5
Cam yününde	-	-
Isı yalıtım malzemelerinde		% 2
Her türlü sarı ve kromajlı armatürler ve tesisat malzemelerinde	-	-
Banyo ve mutfak aksesuarlarında (aynalar, klozet kapakları, etajer, dolap, sabunluk, kağıtlık)	% 2	% 5
Her nevi radyatör vs. sıhhi kalorifer tesisat malzemelerinde		%0,5- %2

FAYANS VE (Yer ve duvar kaplaması) Yükleme-boşaltma SERAMİK nakliye ve istiflemeyen dolayı %2'ye kadar zayıat verir.

EKMEK VE UNLU MAMULLER MESLEK KOMİTESİ

Ekmek ve Unlu Mamuller Fire Oranı (14/09/2010-1134/13 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Ekmek Gramajı	
0 – 50 gr. arası	% 9
51 – 100 gr. arası	% 7
101 – 150 gr. arası	% 6
151 – 200 gr. arası	% 5
201 – 250 gr. arası	% 4
251 – 300 gr. arası	% 3
301 – 500 gr. arası	% 3
501 – 750 gr. arası	% 2
751 – 1000 gr. arası	% 2
1001 gr. üzeri'nde	% 1,5
Ekmek, fırından çıkıncaya kadar geçen sürede	%3
Ekmek piştikten 6 saat sonra tartılması halinde ise	%3 (toplam % 6)

TEKSTİL – TUHAFİYE - MEFRUŞAT MESLEK KOMİTESİ

Tekstil – Tuhafiye - Mefruşat Fire Oranı (12/10/2010- 1184/14 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kumaş ve perde sistemleri	%9

Pamuk'dan iplik üretimi, iplik'den kumaş üretimi ve kumaşın boyanması hallerinde oluşan fire oranı (28.02.2017/2529/01)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Pamuktan iplik üretimi	%3 - %5
İplikten kumaş üretimi	%5
Kumaşın boyanması esnasında	%8 - %10

Tekstil – Tuhafiye – Mefruşat Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Odun hamurundan dokusuz örgüsüz (nonwomen) kumaş üretimi esnasında	% 3 - % 5

SEBZE VE MEYVECİLER MESLEK KOMİTESİ

Sebze ve Meyveciler Fire Oranı (02/11/2010- 1227/03 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Narenciye	% 10
Kavun-Karpuz	% 10
Patates-Soğan	% 4 - % 6
Meyveler	% 10
Sebzeler iklim şartlarına göre	% 10 - % 15
Muz	% 10
Yaş sarımsak	% 25
Kuru Sarımsak	% 5

SEBZE VE MEYVECİLER MESLEK KOMİTESİ

Dondurulmuş Yaş Sebze ve Meyve İmalatı Fire Oranı (30/07/2015 – 1525/02 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Dondurulmuş yaş sebze ve meyve imalatı (üretim aşamasından paketleme tesisine gelene kadar aradaki mesafe dikkate alınmak kaydıyla)	%5- %10 arası

Turşu İmalatının Fire Oranı (03/05/2016-2010/04 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
2015 yılında turşu imalatında oluşabilecek firenin kullanılacak ürünlerin cinsine göre değişebileceği göz önünde bulundurulması	%3-6

KIRTASIYE VE KİTAP-DERĞİ SATICILARI VE KOPYALAMA MERKEZLERİ MESLEK KOMİTESİ

Kırtasiye Ürünleri Fire Oranı (09/11/2010- 1242/13 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Toptan Fire Oranı	Perakende Fire Oranı
Kırtasiye Ürünleri	%2,5	%3

ZÜCCACIYE – BİLLURİYE VE HEDİYELİK EŞYA SATICILARI MESLEK KOMİTESİ

Porselen ve Cam Eşya Tezminatında Oluşan Fire Oranı: (02/11/2010 - 1227/05 Y.K.K)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Porselen eşyaların tezminatında	
Nakliye esnasında	% 2
Baskı anında	% 2,
Stoklamada	% 2,
Sevkiyatta	% 2
Toplam	% 8

Cam eşyaların tezminatında Oluşan Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Nakliye esnasında	% 2
Baskı anında	% 2
Stoklamada	% 2
Sevkiyatta	% 2
Asitle camın işlenmesinde ve yaldızlamada	% 2
Toplam	% 10

Avize camlarında ise, ambalaj sandıklarından çıkarılması, boyanması ve nakliyesi esnasında % 10'a kadar fire ve zayıt verir.

Oyuncak Satışı Faaliyeti Fire Oranları (08/05/2014 – 702/16 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Oyuncak satışı faaliyetiyle ilgili olarak nakliye ve depolama aşamalarında, teşhirde ve satış sonrası müşteri iadeleri sebebiyle yıllık olarak	%2- %4 arası

Heykellerin Sevkiyatında Oluşan Fire Oranı: (14/03/2016 - 1920/12 Y.K.K.)

Seramik, porselen ve kil malzemelerinden yapılan heykellerin yurt içi ve yurt dışına nakliyesi sırasında %5 fire meydana gelir.

Vitray imalatında Fire Oranı (14/03/2016 - 1920/13 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Vitray imalatındaki	%20

ORMAN ÜRÜNLERİ MESLEK KOMİTESİ:

Orman Ürünleri Fire Oranı (09/11/2010- 1242/09 Y.K.K.)

Kereste ve Tomruk Firesi:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
1. sınıf sarı çam, kara çam, kızıl, çam, köknar kereste ve tomrukta	% 20-25
2. sınıf sarı çam, kara çam, kızıl, çam, köknar kereste ve tomrukta	% 25-30
3. sınıf sarı çam, kara çam, kızıl, çam, köknar kereste ve tomrukta	% 28-40
4. sınıf veya standart dışı sarı çam, kara çam, kızıl çam, köknar kereste ve tomrukta	% 45-60

Çeşitli Boy Ve Ebatlarda Kütük Olarak Alınan Çeliklerin Kesilmesi Sırasında Meydana Gelen Fire Ve Zayıf Oranları

Vasıflı, diğer bir ifadeyle mühendislik çelikleri çok çeşitli evsaf (kalite) ve ebattadır. Sanayide geniş alanda kullanımları vardır. Bu çelikler ve çelik borular genelde 600 cm. boyda olmak üzere 400 900 cm. boylarda üretilirler. Çelikler fabrikalardan, demir kangal ile muhtelif yerlerinden bağlanarak sevk edilir. Piyasada imalatçıların talebine göre bu ürünler şerit testerelede tam boy malzemeler kesilerek satılırlar. Çeliklerin kesilmesi sırasında talaş olarak ve kesilen boy malzemelerin başında ve sonunda artan ekonomik kıymeti kalmayan fire parçalar nedeniyle ve açılan ambalajların bağlandığı demir kangal bağlar nedeniyle fire oluşur. Fire miktarı kesilen parçanın boy uzunluğuna bağlı olarak değişir. Görüşümüz, firelerin aşağıda yapılan örnek hesaplamalarda görüleceği gibi alternatifli kesimler için hesaplanması ve pratik deneyimler de dikkate alınarak ortalama bir sonuca ulaşmanın uygun olacağı yönündedir.

Talaş Fire Oranı:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kesilen malzemelerde, her bir kesimde ortalama olarak 4-5 mm. kalınlığında talaş çıkmaktadır. Talaş firesi oranı kesilen parçanın boyuna göre değişkendir	
Kesilen çeliğin boyu 15 mm. olması halinde	% 26 - 33
Kesilen çeliğin boyu 20 mm. olması halinde	% 20 - 25
Kesilen çeliğin boyu 50 mm. olması halinde	% 8 - 10
Kesilen çeliğin boyu 100 mm. olması halinde	% 4 - 5
Kesilen çeliğin boyu 200 mm. olması halinde	% 2 - 3
Kesilen çeliğin boyu 300 mm. olması halinde	% 1,34 - 1,67
Talaşların ekonomik değeri, çeliğin fiyatına göre çok düşüktür. Çeliklerde, mamul fiyatının % 0,5 -1'i gibi değerdedir. (Ortalama çelik fiyatı 2,00 YTL/kg. ve talaş fiyatı 0,015 YTL/kg.) Bu nedenle talaşın ekonomik değeri ihmal edilebilir kadar azdır. Sonuç olarak; ortalama talaş firesi olarak kesim boyu 100 mm. alınarak, % 4-5 aralığında kabul edilebilir.	

Kalan Parça Fire Oranı:

Kesilen boy malzemelerin başında düzgün yüzey elde etmek için yaklaşık 2-3 cm. düzeltme kesimi yapılır. Kesilen malzemenin sonunda ise, testereye yanıştırılıp kesilemeyen veya artan parçalar nedeniyle de (4-7 cm. uzunluğunda) parça firesi meydana gelir. Boy malzeme 600 cm. için bu nedenle meydana gelen fire miktarı 4-6 cm. diğer bir ifadeyle % 1,1-1,7 arasında hesaplanmıştır. Ancak, bu parçalar 0,20 YTL/kg. fiyatla (firenin % 10 bedeli kadar) değerlendirileceği dikkate alınmalıdır.
Sonuç olarak; kalan parçalar firesi olarak, % 1-1,5 aralığında kabul edilebilir.
Ambalaj firesi ise, (13 kg. ambalaj / 2600 kg. paket) X 100 = % 0,5 civarındadır.

Sonuç: Hesaplamalarımıza ve pratik deneyimlere göre toplamda çelik sektöründe kesim yapılmasında ortalama fire miktarı olarak % (5-6) oranları aralığında kayıp oluşmaktadır.

Kerestenin Nakliye ve Alım-Satımında Oluşan Fire Oranı (03/08/2015 – 13531/03 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler
Kereste'nin nakliye ve alım-satımına ilişkin bekleme süresine göre kalınlıkta 2 mm. İla 8 mm. arasında, kerestenin eninde 1 cm.'ye kadar fire verir.

AKTARLAR VE ÇİÇEKÇİLER MESLEK KOMİTESİ

Çiçek ve Baharat Fire Oranı: 12/10/2010- 1184/20 Y.K.K.

BAHARAT

CİNSİ-PAKETLEME FİRESİ	AZAMI DEPOLAMA FİRESİ	AZAMI ÖĞÜTLEME FIRINLAMA FİRESİ	AZAMI
Karabiber	%2	%3	%2
Kimyon	%2	%7	%3
Kuru Bira Mayası/0,5	-	-	-
Tarçın	%2	%5	%2
Yenibahar	%2	%5	%2
İhlamur	%10	%7	%5
Toz acı biber	%1	%2	%2
Toz tatlı biber	%2	%2	%2
Pul biber/0,5	%2	-	-
Yaprak biber/0,5	-	-	-
Susam	%2	-	-
Kuş üzümü	%2	-	-
Çam fıstık	%3	-	-
Mahlep/0,5	%3	%5	%2
Sahlep	%2	%2	%2
Sumak	%2	%2	%2
Karbonat	-	-	-
Karanfil	%2	%3	%2
Limon tuzu	-	-	-
Rendelenmiş hindistan cevizi	%1	-	-
Kekik	%2	%3	%3
Nane	%2	%4	%2

KARABİBER :

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Üç cins karabiber vardır : Savarak, Malabar, Lambon, Savarak menşeli karabiberin ihraç limanı Singapur olursa fire nispeti % 4-6 arasındadır. Avrupa limanlarından yükleme olursa % 3 e kadardır. Hindistan menşeli Malabar karabiber, hangi limandan yüklenirse yüklensin, fire nispeti % 1 e kadardır. Zira bu mal kalburlanmış ve fırınlanmıştır.	
Malezya menşeli Lambon karabiber menşeinden yüklenirse % 3 e kadar fire mevzubahis olabilir. Menşeinden yüklenmeyip te avrupa limanlarında yüklendiği taktirde % 2 ye kadar fire verebilir.	
Karabiberde	
Ambar firesi	% 0,5 - % 1
Yabancı maddelerden ayrılma	% 5
Öğütme ve eleme firesi	% 3-4
Paketleme firesi	% 2
Not : 5, 10, 20, 30 gramlıktır	
Tane karabiber (Hindistan, Endonezya, Brezilya)	
a) Menşeinden ithalat	% 2
b) Avrupa limanlarından ithalat	% 2
c) Toptan Ambar	% 2
d) Perakende satış	% 2

e) Öğütme	% 3
f) Paketleme	% 2

KARANFİL :

Madagaskar ve zanzibar menşeli karanfiller menşeyinden yüklenirse % 8 e kadar fire ve zayıf verebilir. Avrupa limanlarında yüklenirse bu nispet % 3 e kadardır.

Tane karanfil (Madagaskar, Seyschell, Hindistan, Endonezya)	
a) Menşeyinden ithalat	% 3
b) Avrupa limanlarından ithalat	% 2
c) Toptan Ambar	% 2
d) Perakende satış	% 2
e) Öğütme	% 5
f) Paketleme	% 2

TARÇIN :

Tarçın Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Çin Menşeli tarçın balyalı olarak Honkong limanından yüklenirse	% 1
Avrupa limanlarından yüklenirse	% yarım
Endonezya menşeli tarçın, Endonezya limanından yüklenirse	% 2
Avrupa limanından yüklendiği takdirde	% 1
Ambar firesi	% 2
Yabancı maddelerden ayırma firesi	% 1
Fırlama firesi	-
Öğütme firesi	% 5
Paketleme firesi	% 2
Kabuk tarçın (Endonezya) ve Kabuk Tarçın (Çin)	
Menşeyinden ithalat	% 2
Avrupa limanlarından ithalat	% 1
Toptan Ambar	% 1
Perakende satış	% 2
Öğütme	% 5
Paketleme	% 2
Kavurma (Fırlama)	-
11 ay gümrükte bekleyen tarçın	% 5

KİMYON :

Kimyon Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Ambar firesi	%10
Yabancı maddelerden ayırma firesi	% 2
Yıkama, kurutma firesi	--
Kavurma firesi	--
Öğütme firesi	% 5
Paketleme firesi	% 2
Tane kimyon	--

Toptan ambar	% 2
Perakende satış	% 2
Yabancı maddeleri ayırma	% 10
Yıkama kurutma	--
Öğütme	% 5
Kavurma	
Paketleme	% 2

MAHLEP :

Mahlep Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Mahlep'in şehirden şehire nakliye	% 5
muhafaza	% 2
Perakendeci	% 2
Toptan ambar	2
Perakende Satış	1
Öğütme	8
Paketleme	1

TANE HAVLİCAN (ÇİN) :

Tane Havlıcan Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Menşeyinden ithalat	% 3
b-Avrupa limanlarından ithalat	---
c- Toptan ambar	% 2
d- Perakende satış fiyesi	% 1

TOZ KİNA (HİNDİSTAN ; PAKİSTAN) :

Toz Kına Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Menşeyinden ithalat	% 1
b- Avrupa limanlarından ithalat	% 1
c- Toptan ambar	% 1
d- Perakende satış fiyesi	% 1
e- Paketleme	% 1

HİNDİSTAN CEVİZİ :

Hindistan Cevizi Fire Oranı

Taze Hindistan cevizi yaş meyve olarak mütalaa edildiğinde, katedilen yolun uzunluğu, hava ısısının değişimi gibi nedenlerle % 15 e varan fire verebilir. Fire nispeti dış görünümünden değil, içinin yeşillenmesinden anlaşılır.

Tane Küçük Hindistan Cevizi (Endonezya) Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Menşeyinden ithalat	% 1
b- Avrupa limanlarından ithalat	% 1
c- Toptan ambar	% 1
d- Perakende satış fiyesi	% 1

e- Öğütme	% 3
f- Paketleme firesi	% 1

Rendelenmiş Hindistan Cevizi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Menşeyinden ithalat	% 1
b- Avrupa limanlarından ithalat	% 1
c- Toptan ambar	% 1

TAZE ZENCEFİL (TRAŞLI, ÇİN)

Taze Zencefil Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Menşeyinden ithalat	% 3
b- Avrupa limanlarından ithalat	% 2
c- Toptan ambar	% 3
d- Perakende satış firesi	% 1
e- Öğütme	% 4
f- Paketleme firesi	% 1

TAZE YENİBAHAR (MEKSİKA, JAMAİKA, HONDURAS)

Taze Yenibahar Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Menşeyinden ithalat	% 2
b- Avrupa limanlarından ithalat	% 2
c- Toptan ambar	% 2
d- Perakende satış firesi	% 1
e- Öğütme	% 3
f- Paketleme firesi	% 1

ANASON

Anason Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 2
c- Paketleme firesi	% 2
d- Yabancı maddeleri ayırma	% 5

ADAÇAYI

Adaçayı Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 2
c- Paketleme firesi	% 10
d- Yabancı maddeleri ayırma	% 5

BUHUR

Buhur Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 20
b- Perakende satış firesi	% 20
c- Paketleme firesi	% 5

ÇAM FISTIK

Çam Fıstık Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 1
c- Paketleme firesi	% 2

ÇÖREK OTU

Çörek Otu Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 2
c- Paketleme firesi	% 1
d- Yabancı maddeleri ayırma	% 1
e- Yıkama Kurutma	---
f- Fırınlama	---

IHLAMUR

Ihlamur Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 10
b- Perakende satış firesi	% 5
c- Paketleme firesi	% 5

KIŞNIŞ

Kışniş Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 1
c- Paketleme firesi	% 2
d-Yabancı maddeleri ayırma	% 5

KUŞ ÜZÜMÜ

Kuş Üzüümü Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 1
b- Perakende satış firesi	% 1
c- Paketleme firesi	% 1

KEKİK (KURU)

Kekik Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 2
c- Paketleme firesi	% 1
d-Yabancı maddeleri ayırma	% 7

NANE (KURU)

Nane Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 2
c- Paketleme firesi	% 1

PUL KIRMIZI BİBER, TOZ KIRMIZI BİBER

Pul Kırmızı Biber, Toz Kırmızı Biber Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 1
b- Perakende satış firesi	% 1
c- Paketleme firesi	% 1

SUSAM

İthal Susamın Verebileceği Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Menşeyinden ithalatlarda	---
Avrupa limanlarından ithalat	---
Menşeyinden ithalatta tartı farkı	% 1
Toptan ambar (depolama) Yurt içinde satışta tartı farkı, toplam	% 1

İşlenmiş Susam Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 1
b- Perakende satış firesi	% 1
c- Paketleme firesi	% 2

TANE SAHLEP

Tane Sahlep Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Öğütme	%10
c- Perakende satış firesi	% 2
d- Paketleme firesi	% 2

SUMAK

Sumak Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
a- Toptan ambar	% 2
b- Perakende satış firesi	% 2
c- Paketleme firesi	% 2

ÇİÇEK

Çiçek Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kesme çiçekler bütün safhalarda toplam	% 20
Çiçeklerin kamyon, tren ve uçak ile nakliyesi, tahmil ve tahliyesi, hava şartlarının uygun olmamasından dolayı üreticinin toptancıya intikal etme safhasında, toptancıya işyerlerine gelene kadar ve işyerlerindeki bekleme ve satılmayıp imha edilmeleri esnasında verebileceği fire ve zayıat miktarları aşağıdadır.	
Tarlardan toptancıya gelinceye kadar	% 5
Toptancıya perakendeciye gelinceye kadar	% 5
Perakendecide satış esnasında	% 15
Gül : Bir kök gülün yıllık üretimi, kaliteli yetiştirilmesi halinde; 8010 adettir. Her türlü yetişkin fidan, süs bitkisi, yer örtücü bitkiler, iç ve dış mekan çiçekleri, saksılı toprak ambalajlı ve çıplak köklü fidan ve bitkilerin ithalat ve satışında uygulanacak fire oranı % 8'dir.	

ELEKTRİKLİ EV ALETLERİ MESLEK KOMİTESİ:

Elektrikli Ev Aletleri Fire Oranı (10/06//2015 – 1445/06 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Buharlı, buharsız ütü, saç kurutma-şekillendirici, narenciye sıkacağı, meyve presi, et kıyma makinası, su ısıtıcısı, kahve makinası, el blenderi, mikser, saç kurutma makinası, kahve ve çay makinası, saç kıvrıma makinasının stoklanması ve dağıtılması sırasında	%1
Ankastre fırın, ankastre ocak, davlumbaz, aspiratör, armatür, mikrodalga fırın, çöp öğütücü, ankastre bulaşık makinesi, buzdolabı, paslanmaz çelik evye, mutfak aksesuarları (havluluk-baharatlık vb.) ithalatında sigorta kapsamı dışında olabilecek etkenleri dikkate alındığında	%1
Buharlı pişirici, dondurma makinası, mısır patlatma makinası, ekmek kızartma, ekmek yapma makinası, elektronik banyo tartısı, kahve öğütücü, kişisel bakım ve masaj seti, mutfak robotu, mutfak şefi (gelişmiş robot), mutfak tartısı (dijital), elektrikli saç kesme makinası, elektrikli doğrayıcı, sandviç makinası, elektrikli süpürge, tost makinası ürünlerinin, satışı, pazarlanması, depolanması ve taşınmasında	%2

ELEKTRİK, ELEKTRONİK MALZEMELERİ İMALAT, TAAHHÜT VE SATICILARI MESLEK KOMİTESİ
Elektrik, Elektronik Malzemeleri İmalat, Taahhüt ve Satıcıları Fire Oranı (02/11/2010- 1227/15 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Uluslararası teamüle göre ampul üreten firmalar nakliye ve satış öncesi stoklama hatalarını kabul ederek geri almakta ve/veya yerine sağlam mamul temin etmektedirler. Bu nedenle, simit floresan, linear halojen, dikroik halojen, 5 watt düşük sarfiyatlı ampuller de bu kapsam içinde değerlendirilmektedir. Bu gruptaki malzeme (ampul) için umulmayan kazalara karşı	%02 (binde iki)
Kuru piller de ise fire olması düşünülemez. Bakımsız, arızasız sadece aşırı derecede uzun süre stoklanmasından doğacak fireler oluşabilir ki, kuru pil grubunda hiçbir zaman uzun süreli stoklar yapılmayacağı için fire tespit uygun görülmez.	---
Yurt dışından ithal edilen ampullerin; gelmesi, depoya indirilmesi ve Anadolu'ya sevki esnasında	%3
Kendi enerji kaynağı ile çalışan portatif elektrik lambalarından diğerlerinin stoklanması ve dağıtılması sırasında	% 5
Ampul malzemesinin montaj, demontaj ve kullanım aşamalarında	% 20
Elektrik tesisat kablosu, elektrik armatür malzemeleri ile ilgili herhangi bir fire oluşmaz.	---

HIRDAVAT SATICILARI MESLEK KOMİTESİ
Cam Fire Oranı (12/10/2010- 1184/10 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Montaj	İmalat	Fire Oranı
Trakya,Mersin,Bursa,İstanbul,Düzce gibi çeşitli illerde bulunan fabrikalardan yapılan nakliyede			%4
Toptancılardan perakende işleyen dükkanlara taşımada,boşaltmada ve iş yerine istiflenmesinde			%3
İstenilen ölçülerde kesilip inşaat ya da iş yerlerine toptan sevkinde	%2		%3
Bilumum makine (rodaj,delik,bizote gibi) işlemlerinde			%3
İmalattaki kesimlerde			%2
Boyama,asitlime,koparma vs. imalatlarda		%3	
Isı yalıtımlı çift cam imalatlarında		%17	
Isı yalıtımlı çift camların imalat sonrası nakliyesinde			%3
Perakendecilerden inşaat alanına sevkinde,araçta indirme,istif ve yerine montajında			%5
Plaka camların istenilen ölçülere göre kesiminde ve istif esnasında			%3
Temperlemede 4mm,5mm,6mm,8mm kalınlıklarındaki camlarda		%18,	
nakliye indirmede			%5
rodajda			%2
Plaka olarak toplam fire ve zayıt oranı			%8-%12
Aynada kare,dikdörtgen kesimde			%4
işlemede			%6
oval ya da değişik şekillerdeki kesimde			%10
işlenmeleri esnasında			%6
imalatlı ürünlerin taşınması ve stoklanmasında			%2
Yukarıda tespit edilen fire ve zayıt oranları bazı özel durumlara göre olmakla beraber özellikli cam mamüllerinden dolayı da farklılıklar gösterebilir. Doğramada getirilecek zorunlu standart ölçü imalattaki fire ve zayıt oranlarını ciddi düzeyde düşüreceğini ve o oranda da ekonomik kazanç sağlar.			

OTO CAMI

Oto Camı Fire Oranı

Ürün/Ürünler
Tavlanmış oto camı (sekuritli) üretimde kullanılan plaka camlarının fire oranları aşağıda belirtilen özelliklere göre farklılık göstermektedir.
1) Standart plaka veya ebadında ilk kesimi yapılmış cam kullanılmasına
2) Oto camlarının düz ve kavisli (bombeli) olmasına,
3) Şekil zorluğuna
4) Camların kalınlığına ve rengine
5) Üretim sayılarına bağlıdır.

1) Ön kesimi yapılmış düz cam kullanılması halinde üretim fire oranları :

Düz Tavlanmış Camlar	Bombeli Tavlanmış Camlar
4 mm. 14-16	18-20
5 mm. 12-14	15-17
6 mm. 11-13	14-16

2) Standart plaka cam kullanılmasında üretim fire oranları:

Düz Tavlanmış Camlar	Bombeli Tavlanmış Camlar
4 mm. 20-22	24-26
5 mm. 18-20	21-23
6 mm. 17-19	20-22

DÜZ CAM

Camın Muhtelif Safhalarda Verebileceği Fire Oranları

Paletli sehpalı veya blok halinde Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Toptancıda (Yurtiçi fabrikalardan) naklinde	% 4
Toptancıdan perakendecinin mağazasına naklinde	%2
Mağazada istifleme ve manipülasyon	% 3
İmalatta (ayna, sehpa, vs. kesim neticesinde ebatlardan doğan, kesilip atılan)	% 10
İnşaat mahalline nakil ve müşteriye teslimde	% 3
Yerine yerleştirilmesi ve takılmasında	% 2,5
Cam kesiminden sonra, rodaj işlemesi esnasında kırılmadan mütevellit	% 2
Cam mamullerinin dekor atölyelerinde dekorlanması ve parlatılmak üzere asit atölyelerinde asitlenmesi esnasında	% 5
Dekorlanıp asitlenip depolara gelen bu cam mamulleri yıkanıp temizlenmesi, ambalajlanması esnasında da	% 1

Hırdavat ve El Aletleri Fire Oranları (09/11/2010- 1242/11 Y.K.K.)

Elektrikli El Aletleri Fire Oranı

Bosch teknolojisine sahip elektrikli el aletlerinin (matkap, karot makineleri, deliciler, kırıcılar, zımpara makineleri, testere, vidalama makinesi, saç kesme makinesi, somun sıkma, kılavuz açma, döşeme tabancaları, dijital ölçme aleti vb.) satış ve pazarlanmasında özellikle depolama ve taşıma süreçlerinde % 1 oranında fire oluşabilir.

Metal Merdiven Fire Oranı

Metal merdivenin ithalatı, satışı, pazarlanması, depolanması aşaması esnasında herhangi bir fire oluşmaz.

Banyo ve Mutfak Aksesuarları Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Yükleme ve boşaltma, nakliye ve istiflemeye (Aynalar, klozet kapakları, etajer, dolap, sabunluk, kağıtlık) dolayı	%2

Hırdavat Satıcıları Fire Oranı (28/02/2017-2529-08)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Cam, alüminyum profil (cam balkon ve duşakabin) işlemleri yapılırken	%1 ile %2
Demir profil işlemleri yapılırken	%10

HALI, MOBİLYA, İMALAT, DEKORASYON VE SATICILARI MESLEK KOMİTESİ

Halı Fire Oranı (18/01/2011- 1380/16 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Duvardan duvara yekpare tafting halı döşemede, fire (mal) müşteriye kalmak üzere, perakende de	% 8

Ahşap Kapı Fire Oranı (09/11/2010- 1242/08 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kereste	% 10
Kontra	% 10
Kaplama	% 30
Sunta-MDF	% 10

Mobilya Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kereste	% 10-15
Kontra	% 10
Kaplama	% 30
Sunta-MDF	% 10-15

Hazır Mutfak Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Laminant Kaplı Sunta-MDF	% 15
PVC	%10
Kaplama	% 20-30
Sunta-MDF	% 10- 15
Kereste	% 10

Laminant Kapak Üretimi Yaparken Kullanılan Malzemeleri Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Laminat	% 10-15
Suntalam	% 10-15
Kenar bant	% 5
Tutkal	% 5

Balon Kapak Üretimi Yaparken Kullanılan Malzemeler Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
PVC folyo	% 12 – 15
MDF lam	% 10
Tutkal	% 3 – 5

Laminat Ve Klasik Parke Satışı ve Montaj İşçilik Fire Oranı:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Laminat parke satışında	% 1 - % 2
Klasik parke satışında	% 3
Döşeme esnasında ise, laminat ve klasik parkede	% 2 - % 3

HALI, MOBİLYA, İMALAT, DEKORASYON VE SATICILARI MESLEK KOMİTESİ

Halı, Mobilya, İmalat, Dekorasyon ve Satıcıları Fire Oranı (09/11/2010-1242/07 Y.K.K.)

Ahşap Kapı Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kereste	% 10
Kontra	% 10
Kaplama	% 30
Sunta-MDF	% 10

Mobilya Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kereste	% 10-15
Kontra	% 10
Kaplama	% 30
Sunta-MDF	% 10-15

Hazır Mutfak Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Laminant Kaplı Sunta-MDF	% 15
PVC	% 10
Kaplama	% 20-30
Sunta-MDF	% 10-15
Kereste	% 10

Laminant Kapak Üretimi Yaparken Kullanılan Malzemeleri Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Laminant	% 10-15

Suntalam	% 10-15
Kenar bant	% 5
Tutkal	% 5

Balon Kapak Üretimi Yaparken Kullanılan Malzemeleri Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
PVC folyo	% 12-15
MDF lam	% 10
Tutkal	% 3-5

Laminat ve Klasik Parke Satışı Ve Montaj İşçilik Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Laminat parke satışında	% 1 - % 2
Klasik parke satışında	% 3
Döşeme esnasında ise, laminat ve klasik parkede	% 2 - % 3

SERAMİK VE VİTRİFİYE SATICILARI MESLEK KOMİTESİ

Seramik ve Vitrikiye Satıcıları Fire Oranı (14/03/2016-1920-03 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
her türlü fırınlanmış veya fırınlanmamış, sırlı veya sırsız, duvar ve yer fayans seramik, bordür granit ve karolarını veya dekor fayans veya malzemelerinin ticareti sırasında	%3

KÖMÜR VE YERALTI KAYNAKLARI MESLEK KOMİTESİ

Kömür ve Yeraltı Kaynakları Fire Oranı: (04/01/2011- 1347/26 Y.K.K.)

Madenlerdeki fire ve kayıplar madenin bulunduğu bölgeye, iklim koşullarına, madenin oluşumuna, tenörüne, içerdiği neme, uçucu maddelere ve suda eriyebilecek maddelere göre geniş bir aralıkta değişmektedir. Ancak her işletmenin ürettiği madenin zayıt ve firesini kendine özgü çalışma şartlarında yapılacak çalışma ile belirli aralık içinde belirlemesi mümkündür. Dolayısı ile maden ürünlerinin üretim-satış aşamasında oluşabilecek fire ve zayıt aynı cins maden de olsa her çalışma şartı için değişiktir. Bu nedenle muhasebe kayıtlarında alınacak kayıp ve zayıtların her işletme tarafından kendi şartlarına göre belirlenmesi gerekmektedir. Sonuç olarak madenlerin üretim ve satış süreci içinde zayıt ve kayıplarının belirlenmesinin uygun olmayacağı gibi, belirlenmesi durumunda da rakamların doğruluğu tartışma götürüleceğinden bu konuda çalışma yapılmamıştır.

Kömür Fire Oranı (07/09/2015 – 1595/03 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Çuvalda kuru kömürün nakliyesi ve alım satımında	%0
Çuvalda yaş kömürün nakliyesi ve alım satımında	%3

DOĞAL TAŞ, MERMER VE HAZIR BETON İMALATÇILARI MESLEK KOMİTESİ

MERMER

Mermer Fire Oranı (15/02/2011- 1432/08 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Levha halindeki mermerlerin kenar kesme makinesinde düzeltilmesi, traşlanması ve ölçülere göre kesilmesinden mütevellit	% 5-8
Katrak makinelerinde işlemek üzere bir metre küp beyaz Marmara mermeri için istihsal edilecek levha kalınlığına göre	% 10-% 25
Bej mermerde	% 20-% 30
Kenar kesme firesi umumiyetle yukarıda bildirilen miktara dahildir. Ancak bazı ahvalde bilhassa renkli mermerlerde kenar kesme	% 5
Fire miktarı ve levha kalınlığı malum olduğuna göre elde edilecek metre kare miktarı kendiliğinden ortaya çıkar.	
Tomruk mermerin plaka haline gelmesinde	% 20-33
Plaka mermerin temizlenme ile inşaat ölçülerine göre kesiminde ve inşaatta monte edilmesi sırasında	% 10'a
Muayyen ebatlarda kesilmiş ve parlatılmış mermerlerin inşaatlara montajı sırasında	% 2-% 3

Değişik ocaklardaki,değişik renkteki bloklardan üretilen plaka mermer için yaklaşık,		
1 m3. Blok mermerden	25 m2 plaka	2'lik çıkar
1 m3. Blok mermerden	18 m2 plaka	2'lik çıkar
1 m3. Blok mermerden	12 m2 plaka	2'lik çıkar
1 m3. Blok mermerden	9 m2 plaka	2'lik çıkar

Doğal Taş, Mermer Ve Hazır Beton İmalatçıları Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı	
Katrak Fireleri	Beyaz blok mermerlerde ortalama levha firesi % 25, renkli somaki blok mermerlerde ortalama	% 35
Kenar Kesme ve silme Fireleri	Beyaz levha mermerlerde ortalama	% 20
	Renkli levha mermerlerde ortalama	% 30
İnşaat Monte Fireleri	Beyaz levhalardan belirli ölçülerde kesilen mermer	% 5
	Renkli somaki levhalardan belirli ölçülerde kesilen mermer	% 10
	Beyaz levha mermerlerin fireleri hiçbir şekilde değerlendirilemez. Renkli mermerlerin fireleri değerlendirilemez.	

BETON BORDÜR, PARKE TAŞI

Beton Bordür, Parke Taşı İmalat Aşamasında Fire Oranı:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Parke taşı imalatında kullanılan hammadde; kum, mıcır, ve çimento.	
Stok alanına taşınırken kum,mıcır	%2
Stok alanına taşınırken çimento	%1
Kum ve mıcır fabrika sahasında açık alanda stoklanmaktadır. Bu sebepten	% 20

bu hammaddeler daha stok sahasındayken fire vermektedir. (Bu oran stok sahasının zemini ve hava şartlarına göre)	
Stok sahasındaki kayıp için uygulanan fire	% 13
Çimento dökme çimento olarak çimento silosuyla gelmekte ya da torbalı çimento kullanılmaktadır. Dökme çimentoda siloda kalan miktar ve siloya boşaltma esnasında silo içindeki havanın filtrelerden dışarı tahliyesi sırasında havaya çimento uçmakta, zaman zaman filtrelerin tıkanıp temizlenme aşamasında fire oluşmaktadır.	
Torbalı çimento da taşıma esnasında, (stok sahasına ve imalat sahasına taşıma), çimentoların torbadan boşaltılması esnasında torbada çimento kalabilmekte, stokta kalma esnasında bekleme süresine göre ve hava şartlarına göre fire oluşmaktadır. Bu aşama için tespit edilen ortalama	% 5
Parke taşı iki tabaka şeklinde imal edilmektedir.	
Hammaddeler kepçe ve forklift yardımıyla stok sahasından imalat sahasındaki mikserlere taşınır, mikserlerde harç haline gelen hammaddeler bant yardımıyla makineye aktarılmakta ve kalıplara dökülmektedir. Kalıplara pres uygulandıktan sonra, ikinci tabaka için harç dökümü yapılmakta son kez preslenen kalıplardan, parke taşı paletler üzerine alınarak imalat aşaması son bulmaktadır. Hammadde harç haline gelir, harç makineye aktarılırken ve kalıplarda üretim zayıfatı fire meydana gelmektedir.	
Bu oran ortalama	% 6
İmalat aşamasında toplam	% 16,5
Çimento	% 12
Kum-Mıcır	% 21
Toplam	% 33 : 2 = % 16,5
Mamül malların stok sahasına taşınırken ve stokta beklerken (Defolu imalatlar dahil)	% 3

TUĞLA

Tuğla Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Tuğla	% 10

ATEŞ TUĞLASI

Ateş Tuğlası Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Paketleme, yükleme, boşaltma, istifleme ve nakliye esnasında azami	%5

MOZAİK

Mozaik Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Mozaik imal etmek için mermer taşlarını pirinç büyüklüğüne kırmak suretiyle malzeme hazırlanırken, mermerin dağılma, tozlanma içindeki toprak ve baypas malzemenin ayrıştırılması neticesinde imalatla,	% 14- 15

ASFALT :

Asfalt Fire Oranı

Ürün/Ürünler
Hammadde eritme kazanlarında çeparlarda oluşan yüksek ısı nedeniyle hammaddenin% 9'u karbonize olup kullanılmayacak hale gelmektedir.
Hammadde içinde bulunan yağsı maddeler imalat artığı olmakta ve kullanılmamaktadır. Bu artığın tüm hammadde içindeki oranı % 3 dür.
Oksidasyon kulelerinde hammaddenin peretroasyonu için yapılan işlemler sırasında hava ile birlikte hammadde içindeki gaz artıkları bacadan atılmaktadır. Burada % 2 bir kayıp sözkonusudur.
İşletmenin yapısal durumu nedeniyle % 1 kayıp olacağı kanaatine varılmıştır. Böylece adı geçen işletmede % 15' lik bir imalat kaybı olduğu tesbit edilmiştir.

HAZIR BETON

Hazır Beton Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Hazır beton imalatında fire 3 maddede vardır. Bunlar;	
Çimento (su yediğinde)	%3
İnce agregası (ince kum-mıçır karışımı esnasında)	%6
Kaba agregası (kaba kum-çakıl karışımı esnasında)	%4
a) 1 m3. beton imalatında kullanılacak malzeme miktarları;	
b) 160 B-225 Grobeton	
0,500 m3. Kum 0,530 m3. Kum 0,580 m3. Kum	
0,350 kg. Çimento 0,350 kg. Çimento 0,250 m3 Çimento	
0,750 m3. Çakıl 0,720 m3. Kırmataş 0,810 m3 Kırmataş	
125 Litre Su 125 Litre Su 125 Litre Su	
İnşaatlarda mikser içinde kalan zayıt	%5

GAZBETON

Gazbeton Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Gazbeton olarak adlandırılan hafif beton yapı malzemesi TS 453 standardına uygun olarak (Donatılı Gazbeton) ve (Donatısız Gazbeton) olmak üzere iki türde ve çeşitli kalınlık ve ebatlarda üretilmekte ve piyasaya sürülmektedir. Donatılı Gazbeton malzemesinde demir teçizat mevcuttur. Mezkur malzemeler gazbeton fabrikalarında imal edilerek, özel paletlerle depo edilmekte ve kamyonlara paletler üstünde forkliftlerle, donatısızlar bazı hallerde özellikle şehir dışına sevkiyatlarda elle paletsiz yüklenerek müşterilere sevkedilmektedir. Malzemenin depolanması, nakliyesi, yükleme ve boşaltılmasında dikkat gösterilmemesi halinde, tuğlalarda olduğu gibi, gazbeton malzemesinde de kırılma olabilir. Ancak, bu zayıtın malzemenin kalınlığına, depolanmasına, araçlara yüklenmesine, nakliye ve mesafesine, yol durumuna ve araçlardan indirilmesinde gösterilecek dikkate bağlı bulunmaktadır. Ayrıca gazbeton malzemesinin imalat aşamasında, pazarlanmasında, alım-satımında ve şantiyede kullanılması aşamasında da zayıt miktar ve oranlarının değiştiği, bu unsurlar dikkate alındığı takdirde gazbeton yapı malzemesinin alım ve satımıyla uğraşan firmalarda	
Donatısız gazbeton malzemesinde	%1-5
Donatılı gazbeton malzemelerinde azami	%3

KİREÇ (Toprak)**Kireç (Toprak) Fire Oranı**

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Nakliye indirme ve boşaltma esnasında ve uzun zaman durma sebebiyle ufalandığından	%5

KİREÇ (Torba)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Ambalaj patlaması nedeniyle	%2-3

ANDEZİT TAŞI**Andezit Taşı Fire Oranı**

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
<p>Andezit taşının ocaktaki imalatından inşaata nakline kadar olan sürede zayıt ve fire oranlarının aşağıdaki oranlarda olacağı hesaplanmıştır.</p> <p>Andezit taşı, maden dairesince verilmiş işletme ruhsatlı arazide ekskavatör vasıtasıyla yoklama yapılarak aranmaktadır.Kesime elverişli andezit blok bulununcaya kadar en az 500 kamyon moloz hafriyatı yapılmaktadır.Sonra ortaya çıkan ocağın verimine göre 20 kamyon hafriyata karşılık bir kamyon yani 4 veya 5 m3 civarında değişik ebatta ve şekilsiz moloz taş çıkarılmaktadır.Bu moloz taşın maliyeti; kepçelerin ve kamyonların akaryakıt gideri, makinelerin amortismanı ve çalışanların ücretleridir. Sonra bu moloz taş, kamyonlara yüklenerek kesileceği fabrikaya getirilmekte olup; bu aşamada oluşan nakliye giderleri maliyetlere ayrıca ilave dilmektedir.Genellikle patates biçiminde olan bu bloklar S-T kesme makinesi uygun şekilde yerleştirilerek tarandıktan sonra istenen ebatta kesilmektedir.Daha sonra ise; Yan Kesme ve Baş Kesme makinesinde ebatlanmaktadır.Bu işlemler sırasında yani tarama, kesme ve ebatlama sırasında çeşitli oranlarda fire ve zayıtlar oluşmaktadır.Eğer blokta çatlak varsa çatlağın veya çatlakların durumuna göre bu fire ve zayıtlar artmaktadır.</p> <p>Buna göre; bloktaki fire oranı bazen blokun tamamı da fireye gidebilmektedir. Dolayısıyla, Andezit taşta doğru fire hesabı ancak imal edilmiş mamülün metreküpünün hesabı ile mümkün olmaktadır.</p>	%30, %40, %50
NOT: T.O.B.B. tarafından blok zayıt oranı olarak belirlenmiş ise de; moloz taş kesiminde bu fire oranı artarak devam etmektedir.	%30

1-Blok andezit (moloz) taştan levha üretimi sırasında Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
1 m3 bloktan 2 cm. kalınlığında 16 m2 levha andezit elde edilirken	%65-70
1 m3 bloktan 3 cm. kalınlığında 14 m2 levha andezit elde edilirken	%55-60
1 m3 bloktan 4 cm. kalınlığında 12 m2 levha andezit elde edilirken	%50-55
Andezit taşında hiçbir zaman düzgün blok elde edilmemektedir.	
Andezit levhanın ebatlanması safhasında 1 m2'sindeki	%5-%7
Levha ve andezit ebatlanmış andezitin stoklanması , yüklenmesi , taşınması sırasında 1 m2'sindeki	%2 ile %5

YER KAROLARI, SUNİ MERMER VE MOZAİK**A-İmalat aşamasındaki zayıt ve fire oranı**

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Stok alanına taşınırken kum, mıcır, mozaik	%2
Stok alanına taşınırken çimento	%1
1-İki tabakalı üretilen yer karoları, suni mermer yer döşemelerinin imalat esnasında kullanılan ikinci tabaka için kum ocaklarından veya taş ocaklarından alınan mıcır malzemelerin, renkli mermer mozaiklerinin taşınması stoklanması imalat silolarına taşınması esnasında zaman zaman iklim şartlarına göre (yağışlı havalar) ve malzemelerin topraklı ve çamurlu olmasından mütevellit çimento ile bağdaşmadığından birinci ve ikinci tabakanın hazırlanmasında kullanılan çimento miktarı elde olmayan nedenlerden dolayı çimentonun ve diğer hammaddelerin daha fazla kullanılmasına ve zayıta defolu malzeme olmasına sebep olmaktadır.	%5
2-Kullanılan çimentonun iklim şartlarına göre priz alma esnasında imalatta çarpılmalar meydana gelmektedir. Bu çarpılmadan dolayı hammaddelerin zayıt oranında yükselme olmaktadır.	%4
Stok alanına taşımada toplam fire oranı	
Çimento için	% 1
Kum-Mıcır	% 2
Toplam	% 3 : 2 = % 1,5
İmalat aşamasında	%9
Toplam olarak imalat aşaması	(%10,5)

B-İmalat birimi mamül madde ağırlıklı ve hammadde oranı

Ürün/Ürünler	Hammadde Oranı
1-Aşağıdaki yazılı mamullerde kullanılan malzemelerin Kg cinsinden değeri (Çimento,mozaik, çakıl,toz,kum, boya,mermer tozu,mıcır)	
30x30x3,5 Karo silimsiz 1 adet için	7.750-8.000 Kg
40x40x4,5 Karo silimsiz 1 adet için	18.000-20.000 Kg
30x30x3,5 Tretuar silimsiz 1 adet için	8.000-8.700 Kg
40x40x4,5 Tretuar silimsiz 1 adet için	18.000-21.000 Kg
70x30x18 Bordür Taşı 1 adet	82.000-85.000 Kg
40x20x10 Bordür Taşı 1 adet	18.000-20.000 Kg
30x20x10 Bordür Taşı 1 adet	14.000-16.000 Kg
Hazır Basamak 1 M tül için	60.000-65.000 Kg
Kilitli Parke Taşı 6'lık	135-145 Kg
Kilitli Parke Taşı 8'lık	183-195 Kg
Kilitli Parke Taşı 10'luk	245-255 Kg
30'luk Süpürgelik	2.750-3.000 Kg
40'luk Süpürgelik	7.250-7.750 Kg
50'lük Bordür Taşı	22-24 Kg
50'lik Refüj Bordür Taşı	54-60 Kg
40x60 Çim Taşı	36-40 Kg
Düz Plaka(kaplama)	62-68 Kg
Kaplama Korniji ve Kapı Eşiği	9.500-10 Kg
Çift Direği ve Payandası	81-87 Kg
50'lik Su Oluğu	34-36 Kg
30'luk Su Oluğu	17-19 Kg
Çiçekçilik	50-300 Kg
Mantar Taşı	26-28 Kg
Limonluk	4,5- 5 Kg

Denizlik	60-65 Kg
Bims Briket (Bims blok)	12-15 Kg

C-İmalat sonrası zayıtlar ve oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Preste imal edilen suni mermerlerin ve karoların zaman içerisinde kalıplarda aşınma meydana getirdiğinden dolayı belli bir oranda zayıt meydana getirmektedir	%1,5
İmal edilen malzemelerin insan gücüyle taşıma esnasında	%5
Presten çıkan malzemenin kasalanma esnasında	%0,08
İstiften silim makinesine taşınma esnasında	%0,08
Silim esnasında	%1
Silimden stoka gitme esnasında	%0,08
Stok kamyonuna yükleme esnasında	%0,08
Şehir içi inşaata teslim esnasında	%0,08
İnşaatta montaj esnasında meydana gelen zayıtlar	%9
Suni mermer ve karolar belirli ebatta olduğundan inşaat ölçülerinin katına tekamül etmediğinden dolayı kesme mecburiyeti olduğundan zayıt oranı artmaktadır.	
Asansörle suni mermer ve karoların katlara taşınması esnasında da işçi hatalarından dolayı belli bir zayıt meydana gelmektedir.	
Döşeme esnasında meydana gelen darbelerden dolayı belli bir zayıt meydana gelmektedir.	

Suni Mermer ve Karoların Zayıt Oranları

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
İmalat anındaki hammadde	%10,5
İmalat sonrası mamul	%6,5
İnşaatta montaj	%9
İmalat esnasından fabrikadan teslim sonuna kadar	%12,9
İmalat esnasından adrese teslim sonuna kadar	%14,5

Doğal Taş, Mermer Ve Hazır Beton İmalatçıları Fire Oranı (21/02/201/-2518-07 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Plaka mermer ve granitlerin ebatlarına ve malzemenin kullanıldığı yere bağlı olarak çıkabilecek fire oranının değişkenlik göstermekte olduğu; ancak hiçbir ürün veya işlemden kullanılmayacak (atıl olarak kabul edilebilecek)	%10

Doğal Taş, Mermer ve Hazır Beton İmalatçıları Fire Oranı (14/06/2016 – 2066-12)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Türlerine göre imal edilen beton/hazır betonun 1 m ³ 'ü içinde bulunan hammadde miktarları aşağı tabloda belirtilmiş olup, hazır beton imalatında hammaddenin taş/çimento nakliyesi ve üretimi aşamasında	
Çimento (su yediğinde)	% 3
İnce agrega (ince kum-mıcır karışımı esnasında)	% 6
Kaba agrega(kaba kum-çakıl karışımı esnasında.)	% 4

2011 Yılına İlişkin Olarak		1 m3 BETON/HAZIR BETON'UN İÇİNDE BULUNAN					
İMAL EDİLEN BETON/HAZIR BETON'UN CİNSİ	Birimi	0-4 Kum [kg.]	Mıcır (7*15) [kg.]	Mıcır (15*22) [kg.]	Kimyasal katkı [kg.]	ÇİMENTO 42,5 R [kg.]	ÇİMENTO 42,5 N [kg.]
450 DOZ	M3	1700	-	-	4.50	450	-
C 12/15	M3	1250	200	510	2.00	200	-
C 16/20	M3	1150	200	580	2.30	230	-
C 20/25	M3	1100	220	580	2.86	260	-
C 25/30	M3	1000	220	460	3.36	280	-
C 25/30 BRÜT	M3	1050	800	-	3.72	310	-
C 30/37	M3	900	450	700	4.03	310	-
C 30/37 BRÜT	M3	970	850	-	4.42	340	-
C 35/45	M3	880	260	690	4.20	350	-
C 40/50	M3	840	260	700	4.56	380	-

2012 Yılına İlişkin Olarak		1 m3 BETON/HAZIR BETON'UN İÇİNDE BULUNAN					
İMAL EDİLEN BETON/HAZIR BETON'UN CİNSİ	Birimi	Kum [kg.]	Mıcır (7*15) [kg.]	Mıcır (15*22) [kg.]	Kimyasal Katkı [kg.]	ÇİMENTO 42,5 R [kg.]	ÇİMENTO 42,5 N [kg.]
C 12/15	M3	1250	200	510	2.00	200	-
C 16/20	M3	1150	200	580	2.30	230	-
C 20/25	M3	1100	220	580	2.86	260	-
C 25/30	M3	1000	220	660	3.36	280	-
C 25/30 BRÜT	M3	1050	800	-	3.72	310	-
C 30/37	M3	900	250	700	4.03	310	-
C 30/37 BRÜT	M3	970	850	-	4.42	340	-
C 35/45	M3	880	260	690	4.20	350	-
C 40/50	M3	840	260	700	4.56	380	-
SHOTCRET	M3	1300	550	-	0	400	-

PLASTİK VE KİMYEVİ MADDE ÜRÜNLERİ İMALAT VE SATIŞI MESLEK KOMİTESİ

POLİKARBONAT DAMACANA

Polikarbonat Damacana Fire Oranı (14/12/2010- 1302/19 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kullanım ve nakliye aşamasında	%0.2-%3

PROFİL

Profil Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Perakende alüminyum profil satışında kesim firesi kesilen uzunluklara göre değişmekle beraber	%1-2

PROTEZ SÜNGERİ

Protez Süngeri Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Protez süngerlerinde (tamamı ithal malı olan ve blok şeklinde gelen termosef plastik köpük), kesilen parçanın uzunluk, kalınlık, ebat ve modeline göre	%25 -%55
P.V.C. Boruları, yükleme, boşaltma, nakliye ve istifte kırılmadan dolayı	%5

PLASTİK VE KİMYEVİ MADDE İMALAT VE SATICILARI MESLEK KOMİTESİ

Plastik ve Kimyevi Madde İmalat Ve Satıcıları Fire Oranı

Ürün/Ürünler
Gölden çıkarılan kristal haldeki sodyum sülfat 10 molekül billur suyu ihtiva eder.(glaubersaltzkrist) Tam kurutma halinde bünyesindeki suyu tamamen kaybederek kalsine sodyum sülfat'a dönüşür. Kütleden %56'sını kaybetmiş olur. Ancak, güneş altında zamana bırakılmış kurutulma halinde ortalama %50 kütle kaybına uğrayabilir. Açıkta bırakılmış sodyum sülfat ister kuru, ister kristal halinde olsun, suda kolay eridiğinden yağmur altında müddete bağlı olarak bir miktar kütle kaybına uğrar. Kuru halde bulunan sodyum sülfatın tekrar gölden çıktığı gibi kristal hale dönüşmesi, ancak doymuş mahlul'lerinin uygun kaplarda soğukta billurlandırılmaya bırakılması ile kabildir. Açıkta bulunan kütlede yağmur ve kar altında tamamen eski hale dönüş beklenemez.

Kimyevi Maddelerin Nakliyesinde, Depoda Ve Depodan Müşteriye Kadar Olan Sevkiyatında Fire Oranları

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Sabunluk yağlar	% 1-2
Kostik (sodyum hidroksit)	% 1-2
Sabun esansları	% 1-2
Hidrojen peroksit	% 1-2
Sodyum klorit	% 1-2
Tasfiye toprağı(tonsil FF)	% 1-2
Sodyum karbonat (solvey)	% 2.5
Sodyum Bi karbonat	% 2
Çinko Oksit	%1-2
Sodyum Nitrat	%1-2
Asetik Asit	% 1-2
Metanol ve üre depolama ve nakliye sırasında	%2.5

Tahmil tahliye ve nakliye sırasında taşıyıcıların dikkatsizliği ve ambalajların da çuval oluşu nedeniyle oluşan fire oranları

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Boraks	% 3
Solvey	% 2.5
Gliserin	% 2

Aşağıda belirtilen kimyevi maddelerin bir yıl içinde verebilecekleri fire oranları

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kalıp nişadır	% 2
Toz nişadır	% 3
Bikarbonat de sud	% 2
Boncuk tutkal	% 0.5
Şap	% 3
Boraks	% 3
Hiposülfat	% 2
Magnezyum sülfat	% 2

Anason	% 3
Kitre 2 metil alkol (methanol) toptan alım satımlarda	%2
Kitre 2 metil alkol (methanol) perakende alım satımlarda	%3
Esans ve tutti fruttinin depolanma ve muhafazasında	% 3
Orange donyağı parafin, vazelin, hintyağıve düz mumda	%2
Ahşap emprenye maddesi imalatında kullanılan asit borik, bakır sülfat ve sodyum bikromat kamyonla yapılan nakliye, tahmil ve tahliyesi sırasında	%2
Solventler : Tiner imalatında kullanılan etil asetat butil asetat, butenol, izopropil alkol, metanol, aseton, toluol, ksilol gibi solventlerin 180 kg.lık fıçılarla piyasaya arz edilmesi işlemi sırasında	%3
Gıda esansı imalinde kullanılan uçan yağlar aldehitler-asedatlar-butidatlar-alkol ve glikollerin muhtelif tip ve nevilerinin mamulün nevine göre yapılacak karışım ve ısıtma neticesi imalat safhasında toplam	%2.5
Toluen: Toluen gemi ile nakliyesinde, tahmil, tahliye işlemleri sırasında	%2
Zirkonyum Silikat: Zirkonyum silikat maddesinin ambalajı bu maddede herhangi bir şekilde fire doğurmayacak şekilde gayet mahfuz yapılır. Bu nedenle fire vermez.	

Plastik Ve Kimyevi Madde İmalat ve Satıcıları Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Aşağıda belirtilen 15 kalem kimyevi maddenin nakliyesi, depolanması, varillere doldurulması, buharlaşması halinde	%2,5
Dökülmesi, akması veya depolanan tankın dibinde kalan kostiğin kullanılmaması gibi nedenlerle	%2

Aşağıda adları yazılı kimyevi maddelerin, gümrüklerden depolara taşınması, dahili taşıma ve depolara indirme-bindirme sırasında verebileceği fire oranları

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Okzalit asit	% 2
Sodyum hidro sülfat	% 2.5
Poli vinil alkol	% 3
Hidrojin hidrat	% 2.5
Ayrıca; freon 1211, freon 1301 ve tekstil sanayiinde kullanılan reaktif toz boyalar tamamen kapalı ambalajlarda satıldığı için fire oranı söz konusu değildir.	
Kimyevi Boya: Koyu renk boyamalarda kullanılan boyar madde oranı %4,(100 kg. boyanacak mal için 4 kg. organik boyar madde) boya ameliyelerinde kullanılan boyada fire %2.5 kimyasal yardımcı maddelerde (tekstil kimyasalları)	%2.5
Sentetik kumaş boyası imalatında	%2.5

CP Hammaddeleri İmalatı Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Neopynamine: Düşürücü etkisi yüksek zehir	% 2.5
Permethrine : Öldürücü etkisi yüksek zehir	% 2.5
Kerosene: Çözücü madde	% 2.5
p.b.o. Sinerjist madde	% 2.5
odorless kerosene: Kokusuz kerosen	% 2.5
propellant: Kokusuz likit	% 2.5
Bioallethrine İtici zehir (sivrisinek)	% 2.5
Thrichloroethane	%1.1

Çözücü madde	% 2.5
Dye: Boyar madde	% 2.5
Oliovinola: Difüzyon sağlayıcı yağ	% 2.5
HCl %35 : Teknik hidrolik asit hidroklorik	% 2.5
Tomah Thickener : Kıvamlaştırıcı, korozyon önleyici	% 2.5
Katyonik yüzey aktif	% 2.5
Solvent Blue Day: Boyar madde	% 2.5
Methyl salicilate: Koku verici madde	% 2.5
Dehydrofen C9/ Berol 09 Noniyonik, yüzey aktif	% 2.5
Patent blue Boyar madde	% 2.5
Rodenticide zehirli fare yemi	% 2.5
Vaporthrine..... itici zehir (güve)	% 2.5
Baid Zehirli böcek yemi	% 2.5
Perfume Gld. Bouquet Koku maddesi	%1
Perfume Gld. Cosy	% 1
“ Antitobacco “	% 1
“ Fantasy “	% 1
“ Exotic “	% 1
“ Lemonfresh “	% 1
Pronto Concentrate Mob.cilası hamm.konstantresi	% 1

IP Hammaddeleri Fire Oranı:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Na Xylene Sulphanate :Amfoterik yüzey aktif madde	% 2.5
Butyl cellosolve : Solvent yağ ve kir çözücü	% 2.5
NaOH,%98 :Asit nötralize edici baz	% 2.5
Sodium silicate 2:1 Korozyon önleyici madde	% 2.5
Berol 09: Noniyonik yüzey aktif madde	% 2.5
Monoethanolamine Asit nötralize edici baz	% 2.5
EDTA %87 İyon tutucu madde	% 2.5
Zinc Ammon.Carbonat Sol .Polimerizasyon yard.mad.	%2.5 (karışım ara ürün)
Zinc Oxide Polimer bağlayıcı çinko oksit	% 2.5
Ammonium Carbonate : Tampon madde	% 2.5
Euro/polyge/car.bl : Cila aktif maddesi	% 2.5
Europol GS 40 :	% 2.5
OA 3 Wax emülsion :	% 2.5
Bodoksin : Antibakterist	% 2
Humifen WS 25-1 Yüzey gerilimini azaltıcı,ıslatıcı mad.	% 2.5
Tributoxy ethyl phosphate : Polimer bağlayıcı	% 2.5
Dibutyl ethyl phosphate : Su yumuşatıcı katkı maddesi	% 2.5
Zonyl FSE :Flor bazlı yüzey aktif madde	% 2.5
Carbitol: Solvent yağ ve kir çözücü	% 2.5
Dehydol LT 8 Etilen oksitli yağ alkolü	% 2.5
Perfume shimmer Koku maddesi	% 2.5
AC 29 Wax emülsion Noniyonik cila emülsiyonu	% 2.5
Solph. Turq.Blue Boyar madde	% 2.5
Mineral seal oil Mineral bazlı kaydırıcı yağ	% 2.5
Mineral seal oil Mineral bazlı kaydırıcı yağ	% 2.5
Amyl Acetate Yağ	% 2.5
Isopar E Çözücü	% 2.5
Lin.Alkyl benzen sulp Aniyonik yüzey aktif madde	% 2.5

Triethanolamine Asit nötralize edici baz	% 2
Formaldehyde Antibakterist	% 2.5
F&D,C Yellow 5 Boyar madde	% 2.5
Perfume lemon Koku maddesi	% 2.5
NaCl Tuz,vizkozite ayarlayıcı	% 2.5
Urea Hidrotrop, üre	% 2.5
Perfume TN 40 Koku maddesi	% 2.5
CDEA Anyonik yüzey aktif madde	% 2.5
Citric Acid Zayıf asit	% 2.5
Glycerine Cilde yumuşaklık veren dolgu mad.	% 2.5
Perfume drogoco Koku maddesi	% 2.5
Ethoxy linear alcohol Anyonik yüzey aktif madde	% 2.5
Na-metasilicate 5H 20 Korozyon önleyici madde	% 2.5
Na 2CO3 Yumuşatıcı, buharlışmayı geciktirici	% 2.5
Empigen bac Katyonik dezenfektan yüzey aktif mad.	% 2.5
Perfume GW 1125 Koku maddesi	% 1
Perfume sarant Koku maddesi	% 1
Surfactant blend Yüzey aktif maddesi	% 2.5
Perfume lavander Koku maddesi	% 1
Ammonia %25 Dezenfektan madde	% 2.5
Lancropol opa Anyonik yüzey aktif madde	% 2.5
STTP Su yumuşatıcı, dolgu maddesi	% 2.5
Antifoam 6681 Köpük kesici madde	% 2.5
Dequest 2000 Köpük kesici madde	% 2.5
Monoethanolamine Asit nötralize edici baz	% 2.5
Dehypon LS 54 Noniyonik yüzey aktif madde	% 2.5
Mono propyl.Glycol çözücü madde	% 2.5

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
D.O.P.Yağı (İçeriği fithalik anhidrid	% 38
2 Ethil Hewzanol	%60
Soda (sanayi)	%1
Titanat	%1
(Tetra İsopropyle titanate))üretiminde	%7 - %9

Sodyum silikat solüsyonunda taşıma, boşaltma ve nakliyede kimyasal özelliğinden dolayı fire söz konusu değildir. Teslim anında teknik nedenlerden dolayı bir fire söz konusu ise, bu tamamen arızı bir nedendir.

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Ks Silica	%2
Vp4	
ZDBC	
ZDEC	
ZDMC	
Permanax	
6 PDD-IPDD	
Permanax TQ	
Perkadokx BC vs. maddelerin nakliye ve depolanmasında	

15.20.25.30.35.50.70 ve 210 kg'lık plastik, fiçı ve karton ambalajlarda toz ve likit formda tekstil kumaş boyalarının ithali sırasındaki sevkiyatta gümrüklenmesinde fire söz konusu değildir. Depolanması ve satışı sırasında uygulanacak fire oranı ise % 0.5-2 arasındadır.

Gıda tipi fosforik asitin tank konteyner ve PVC bidonlar ile partiler halinde yapılan ithalatında %1 oranında fire meydana gelir.1000 kg.proder L için gerekli maddeler : madde türü miktarı (kg) nişasta 618.46 şeker 152.69 soya 29.61 fosforik asit 1.61 amonyak 3.65 kalsiyum klorür 2.40 breox 0.19 lesitin 5.76proxcell 0.365 su 1492.92 Tuz 230.76 TOPLAM 2538.41 kg Genel Randıman $1000/2538.41 \times 100 = \%39.41$ 1000 kg. Prosam için gerekli maddeler madde türü miktarı nişasta 2846.01 şeker 702.65 soya136.28 fosforik asit 7.43 amonyak 16.81 kalsiyum klorür 11.06 breox 0.88 lesitin 26.54 proxcell 1.68 su 6870.08 tuz778.76 TOPLAM 11398.18 kg. Genel randıman $1000/11398.18 \times 100 = \%8.8$ 1000 kg.Orbamil ES 10X için gerekli maddeler madde türü miktarı (kg) nişasta 769.74 şeker 1050.42 dekstrin19.88 soya 2.80 sodyum karbonat 0.095 lesitin 7.28 proxcell 0.095 su 2270.95 tuz 276.19 TOPLAM 4497.45 kg.

Genel Randıman $10/4497.45 \times 100 = \%22.2$ *Ayakkabı tabanı, ökçe, hortum, kablo, izolasyon lastik kaplama sanayiinde kauçuk hammaddelerine katılan ve GTİP no.ları belirtilen 29.34 diğer heterosiklik bileşikler 29.30 kükürlü organik bileşikler 38.12 vülkanizasyon çabuklaştırıcı müstahzarlar 39.01 etilen polimerleri 35.06 kauçuk esaslı yapıştırıcılar 29.01 amin grup bileşikleri 29.15 kalsiyum stearat 29.19 tabi magnezyum karbonat benzoik asit hammaddelerinin tahmil, tahliye ve istifleme aşamalarında toplam fire oranı %1-2' dir.

Söz konusu hammaddelerin tahmil, tahliye ve istifleme dışında 1 kg.ve 5 kg.olarak ambalajlanması halinde uygulanacak fire oranı %1-2,5 arasındadır.

Potassium Hydroxed (potaskostik)in payet kağıt torbalarda ambalajlanmak suretiyle gelmesinden bahisle tahmil ve tahliyede uygulanacak fire oranı maksimum 2'dir.

Likit ve Krem Boya Ambalajı Fire Oranı

Kendiliğinden parlayan sıvı ve krem tipi ayakkabı boyasının imalatta kullanılmakta olan şişe kapak, fırça kutu düzinelik kutu, plastik kutu, etiket kavanoz gibi ambalaj malzemeleri stoklama sırasında %3'e kadar, imalat sırasında %12'ye kadar fire vermektedir.

Kimyon Fire Oranı

Kimyon alım satımında; üreticiden veya aracı tüccardan alınan yabancı madde dışında olduğu gibi (işlenmeksizin) ihracatçı veya dahildeki tüccara satılmasına kadar geçen süreçte depolanması(istiflenmesi aktarılması) ve sevkiyatta dökülmeler ve diğer faktörlerden dolayı %3'e kadar fire verir. İşleme firesi %10-15 oranındadır.

MAKİNE VE METAL İMALATI MESLEK KOMİTESİ

Makine, Madeni Eşya ve Demir Konstrüksiyon İmalatı Fire Oranı (12/10/2010 1184/03 Y.K.K.)

Makine, Madeni Eşya ve Demir Konstrüksiyon imalatlarında, tüm kalemlerinde ortalama % 8-%15 arasında zayıflarının olduğu, bunun % 5'inin ekonomik değerinin olmadığı, geri kalanının ise hurda olarak ekonomik değeri vardır.

Makine Metal İmalatı Fire Oranı (06/03/2015 – 115/1277-07 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Basit Oto korkuluk / Yol Bariyeri (2N) İmalatı	% 12
Ağır Hizmet Oto korkuluk / Yol Bariyeri (3N) İmalatı	% 12

Çelik Konstrüksiyon (yaya üst geçiti v.b.) İmalatı	% 15
Omega Direk İmalatı	% 15
Aydınlatma / Poligon Direği İmalatı	% 14
Kaynaklı Kafes Direk İmalatı	% 8
Cıvatalı Kafes Direk İmalatı	% 8

İş Makinası Yedek Parça Dökümü Fire Oranı (06/03/2015 – 115/1277-08 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
İş makinası yedek parça dökümü CNC makinalarıyla işlendiği zaman resim örneklerindeki hesaplamalarına göre	%30- %60

Lineer Hareket Elemanları Fire Oranı (14/01/2016- 13/1806-04 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Lineer kızak ve vidalı mil boyları ile çıkan boylar(miktarlar) arasında	%12-15
Lineer rulmanda	% 2-3

Sandwich panel Fire Oranı (10/08/2016-2161-10)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Sandwich panel üretimi esnasında	%5-7

Flaş Üretimi Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Yer altı doğalgaz elektrik ve su borularını sabitlemek için civatalı flaş üretimi yapmak için oluşan şartname gereği st37-2 kalite 10 mm kalınlığında sac dan plazmada kestirilen1 plaka malzeme (1500x6000x10)mm oluşan fire oranı ekte belirtilen resim ve projeye bağlı olarak	% 30

DERİ, SARACİYE, ÇANTA VE ÇADIRCILAR MESLEK KOMİTESİ

Deri Eşyalar İmalat ve Satışı Fire Oranı (05/05/2011- 1582-04 Y.K.K.)

Deri Mezbahadan alınan yaş derilerin mamul deri ve bilahare de giyim eşyası haline getirilmesine kadar geçirdiği safhalarda verebileceği fire ve zayıt oranları:

Küçükbaş Hayvan Derilerinde Fire ve Zayıt Oranı

I.Safha:

- Hayvanların kesiminden itibaren derilerin tuzlu kuru oluncaya kadarki geçen safhada %5-10 arasında fire verir. Ayrıca kullanılmayan deriler yüzünden (bozuk, çürük hamderi) %5 zayıt verir.
- Hayvanların kesiminden itibaren derilerin hava kuru oluncaya kadar geçen safhada %5-15 arasında fire verir. Ayrıca, kullanılmayan deriler yüzünden (bozuk, çürük hamderi) %5 zayıt verir. Fireler mevsimine ve bölgelere göre bu oranlar arasında değişir.
- Tuzlu ve hava kuru olarak piyasadan alınan deriler de kilo başına %5 rutubet firesi verir.

II. Safha:

Pikle safhasında ise zayıt oranı %5 civarındadır.

III.Safha:

Pikle deriden sonra finisaj da dahil %5-10 arasında zayıta uğrar.

IV. Safha:

Konfeksiyonda zayıt:

- a) III' ncü safhadan gelen mamul derilerin konfeksiyonda kullanılamayanların oranı (zayıt) %8-10'dur.
b) Konfeksiyon imalinde mamul deri kesiminden dolayı %10 kesim zayıtı verir.

Büyükbaş Hayvan Derilerinde Fire ve Zayıt Oranı**I. Safha:**

A) Hayvanların kesiminden itibaren derilerin salamura oluncaya kadar:

Sığır ve Dana Manda ve Malak Derilerinde Derilerin de ise,

- Kış aylarında %15 - 20 %15 - 25
- Yaz aylarında %20 - 25 %25 - 30
- Diğer aylarda %20 %25 fire verir.

Ayrıca kullanılmayan deriler yüzünden (bozuk, çürük hamderi) %5 zayıt verir.

B) Hayvanların kesiminden itibaren derilerin:

- a) Tuzlu kuru oluncaya kadar geçen safhada %50
b) Hava kurusu oluncaya kadar geçen safhada %60-65 fire verir.

Ayrıca kullanılmayan deriler yüzünden (bozuk, çürük hamderi) %5 zayıt verir.

Fireler mevsimine ve bölgelere göre bu oranlar arasında değişir.

C) Tuzlu ve hava kurusu olarak piyasadan alınan deriler de kilo başına %5 rutubet firesi verir.

II. Safha:

A, B ve C safhalarından gelen deriler finisaj da dahil:

- a) Köselede %5-6
b) Vidalada %5-7 arasında zayıt verir.

Ayakkabı ve Saraciyede Zayıt Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
II' nci safhadan gelen mamul deri ve köselelerin ayakkabı ve saraciye imalinde kullanılamayanların oranı (zayıt)	%5-7
Ayakkabı ve saraciye imalinde mamul deri ve kösele kesiminden dolayı kesim zayıtı	%30

Çanta ve Valiz Fire Oranı

Kadın çantası imalatında % 10-12 civarında fire meydana gelir. 1975 yılı moda ölçülerine göre orta boy bir kadın çantası imalatı için ortalama 60-70 dm². deri gerekir.

20 inç-55 cm., 24 inç-65 cm., 28 inç-75 cm. ölçülerinde üç boy olarak (bir set) çek çek valiz üretiminde kullanılan malzemelerden aşağıda birim cinsi metre, kilogram olan malzemelerin fire oranı % 2-4 olup, birim cinsi adet olan malzemelerde ise fire bulunmamaktadır.

1 Set için	Malzeme	Birim
İthal kalın fermuar	19,31	Mt
Fermuar kafası	30,00	Ad
Küçük elcik	3,00	Ad
İplik	0,06	Kg
Bavul lastiği	0,04	Kg
7'lik vida	13,00	Ad
18'lik vida	24,00	Ad
Kaplı pul	42,00	Ad
Şifre	3,00	Ad
Gri naylon biye	37,00	Mt

Eva	0,85	Mt
Plastik toka	6,00	Ad
Plastik klup	6,00	Ad
Plastik kabara	12,00	Ad
Klişe baskı	6,00	Ad
Metal arma	3,00	Ad
Çekme sistemi	3,00	Ad
İthal plastik kasnak	3,00	Ad
12'lik perçin	36,00	Ad
20'lik	6,00	Ad
Ç.siz şamre kumaş	0,85	Mt
Ç'li	2,56	Mt
Astar	4,40	Mt
İthal parlak fitil	1,83	Kg
Suni deri köşe parçası	6,00	Ad
Slikon	0,04	Kg
20'lik mukavva	0,24	Mt
130'luk mukavva	0,70	Mt
İnce fermuar	5,00	Mt
Koli	1,00	Ad
Poşet	1,00	Ad
Asma kilit	3,00	Ad

HURDACILIK, GERİ DÖNÜŞÜM VE ATIK YÖNETİMİ MESLEK KOMİTESİ

Hurda Kağıt Alım Satımında Oluşabilecek Fire Oranı (31/10/2014 92/1023-18 Y.K.K.)

Hurda kağıt alım satımı, hurda kağıdı kabul etme ve hurda kağıdın ayıplı çıkması halinde izlenecek yollara ilişkin oluşmuş bir tahammüle ilişkin; Türkiye’de bunlarla ilgili bir standart olmadığından dolayı, alıcı firmanın elinde hurda kağıt ölçüm cihazının olması gerekir ve kağıtta ki nem oranı da % 7 fire verir.

İKAMET AMAÇLI İNŞAAT MÜTEAHHİTLİĞİ MESLEK KOMİTESİ (04/01/2011- 1347/26 Y.K.K.)

İnşaat Malzemesi Kum, Çakıl, Torba Kireç, Tuğla, Asmolen, Briket Ve Künk, Depolama Dahil Satış Mahalline Kadar Asgari ve Azami Fire Oranları:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kum, çakıl	% 5-6
Torba kireç	% 2-3
Tuğla, asmolen, biriket, künk	% 2-4

Marley, Keten Ve Katranlı Salmastra Malzemelerinin İşlemler Sırasında Verdiği Fire ve Zayıt Oranları

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Marley	% 11
Keten	% 5
Katranlı Salmaztra	% 5

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
İnşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların kullandıkları tuğla ve kiremitte; a) Fabrikalardan inşaat mahalline intikali sırasında oluşan taşıma firesi	% 2
b) Sözkonusu malzemelerin inşaatla kullanılması sırasında oluşan döşeme firesi	% 8
İnşaat kalıpları (özel kalıplar-saç panolar ve inşaatlarda kullanılan her türlü iskele ahşap malzemede, asgari % 5, azami % 10 arasında fire oluşmaktadır.	
Teleskopik direk üretiminde ve projelere göre çelik konstrüksiyon imalatı ve yerinde montaj esnasında, (tüm ihtimaller dikkate alınarak) % 1 nispetinde fire oluşmaktadır.	

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Alçı toptan alım satımında fire oranı	% 2-3 arası
Taşıyünü asma tavan malzemesinde	% 5
Yerli tesviye şapının (1 torba 25 kg.) alım, satım ve uygulamada	% 2
Yerli astar'ın (1 bidon 10 kg.) alım, satım ve uygulamada	% 2

Yapı Kimyasalları İle İlgili Fire Oranları:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Makinelili hafif sıva	% 3
Makinelili gaz beton sıvası	% 3
Sıva	% 3
El sıvası	% 3
Seramik yapıştırma harcı	% 2
Flex seramik yapıştırma harcı	% 2
Granit	% 2
Derz Dolgusu	% 2
Flex derz dolgusu	% 2
Gaz beton örgü tutkalı	% 3
Kendinden yayılabilen şap	% 2
Yüzey sertleştiricisi	% 2

İNŞAAT MALZEMESİ SATICILARI MESLEK KOMİTESİ

İnşaat Malzemesi Satıcıları Fire Oranı (01/02/2011- 1405/09 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Fayans ve seramik; Yükleme-boşaltma nakliye ve istiflemeye dolaylı	% 2

Sihhi tesisat yükleme, taşıma boşaltma ve istifleme işlemleri sırasında oluşan fire oranları:

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
PVC Plastik su boruları toptan	% 2
Perakende	% 5
Döküm, emaye ve saç banyo küvetleri, hela taşları, lavoba, evye ve benzerinde perakende satışta	% 3
porcelen banyo takımları toptan satışta	% 5
Karo fayans, karo mozaik, fayans eşya ve seramik mamulleri toptan	% 3
perakende	% 5
Banyo ve mutfak aksesuarlarında (aynalar, klozet kapakları, etajer, dolap, sabunluk, kağıtlık) toptan satışta	% 2

perakende satışta	% 5
Isı yalıtım malzemelerinde	% 2
Her nevi radyatör vs. sıhhi kalorifer tesisat malzemelerinde genelde	% 5
Her türlü sarı ve kromajlı armatürler ve tesisat malzemelerinde fire yoktur.	
Cam yününde fire yoktur.	

Yer Karoları Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Marley ve marley tipi karoların ambalajsız olarak gerek şehir içi, gerekse şehir dışı nakliyatında yüklenmesi ve indirilmesi sebebiyle	% 1
Döşeme esnasında ise kenarlara isabet eden kesinti zayıyatı olarak da yine	% 3-4
Çini mozaik ve çimento karışımından yer karosu imalatında	% 3
Vinly, asbet, termoplastik yer karoları döşemesinde metrekaareye ortalama 300 gr. yapıştırıcı konulabilir.	% 3-4
Aynı yer karoları döşemesinde	
Her nevi marleyler, her nevi yer parkeleri, yer döşeme tutkalları tatbikat esnasında	% 3-4

KONUT AMAÇLI OLMAYAN İNŞAAT VE ALTYAPI MÜTEAHHİTLERİ MESLEK KOMİTESİ

Beton Bordür Parke Taşı İmalat Aşamasında Oluşabilecek Fire Oranları (01/12/2010- 1276-03 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Parke taşı imalatında kullanılan hammadde; kum, mıcır ve çimento, Kum ve mıcır fabrika sahasında açık alanda stoklanmaktadır. Bu sebepten bu hammaddeler daha stok sahasındayken fire vermektedir. (Bu oran stok sahasının zemini ve hava şartlarına göre % 20'ye kadar çıkabiliyor). Stok sahasındaki kayıp için	% 12
Çimento dökme çimento olarak çimento silosuyla gelmekte ya da torbalı çimento kullanılmaktadır. Dökme çimentoda siloda kalan miktar ve boşaltma esnasında fire oluşmaktadır. Torbalı çimento da taşıma esnasında, (stok sahasına ve imalat sahasına taşıma), çimentoların torbadan boşaltılması esnasında torbada çimento kalabilmekte, stokta kalma esnasında bekleme süresine göre ve hava şartlarına göre fire oluşmaktadır. Bu aşama için tespit edilen oran	% 5
Parke taşı iki tabaka şeklinde imal edilmektedir. Hammaddeler kepçe ve forklift yardımıyla stok sahasından imalat sahasındaki mikserlere taşınır, mikserlerde harç haline gelen hammaddeler bant yardımıyla makineye aktarılmakta ve kalıplara dökülmektedir. Kalıplara pres uygulandıktan sonra, ikinci tabaka için harç dökümü yapılmakta son kez preslenen kalıplardan, parke taşı paletler üzerine alınarak imalat aşaması son bulmaktadır. Hammadde harç haline gelir, harç makineye aktarılırken ve kalıplarda fire meydana gelmektedir. Bu oran	% 5
Çimento	% 10
Kum-Mıcır	% 17
İmalat aşamasında toplam	% 13,5
Not: Stok sahasına taşınırken ve stokta beklerken meydana gelen fire oranı % 2 - % 4 (Defolu imalatlar dahil)	

Kamu Bayındırlık Yapı İşlerinde Oluşabilecek Fire Oranları (01/03/2011- 1453/06 Y.K.K)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Çimento	Torba çimentonun nakliye aracına yüklenmesi ve kullanılacağı alana boşaltılması esnasında patlama ve dökülmelerden dolayı fire oranı % 1'dir.
Hazır Beton	Beton dökümü sırasında Mikserlerin boşaltma esnasındaki dökülmelerden ve beton sonrası pompa içerisinde ve haznesinde kalan, yine boşaltma sonrası mikser diplerinde kalan fire ve zayıt oranı % 1-2'dir.
İnşaat Demiri	İnşaat demirinde kantarlarda oluşabilecek tartı hatalarından dolayı azami % 1 İnşaatlarda imalat esnasında oluşabilecek fire ve zayıt oranı ise %2-4 civarındadır
Kum Çakıl	Kum, çakıl ve mıcırın yükleme ve boşaltma esnasında ve sahadaki dağılımlardan oluşabilecek fire ve zayıt oranı % 10 civarındadır.
Tuğla Kiremit	Tuğla ve kiremit Fabrikadan kamyonu yüklemeye, nakliye ve sahaya boşaltma esnasında %5 oranında fire ve zayıt verebilir.
Bims Ve Asmolen	Bims ve asmolen imalattan nakliye aracına yüklenmesi taşınması ve boşaltılması esnasındaki kırılmalardan dolayı oluşabilecek fire ve zayıt oranı % 5-10 arasındadır.
Seramik	Seramik yükleme, boşaltma ve nakliye esnasındaki zayıt oranı % 1-2 arasında fakat İnşaatlarda imalat esnasındaki fire ve zayıt oranı ise %5 civarında olur.
Ytong	Ytong tuğlasının imalat yerinden şantiye sahasına veya depoya nakli, yükleme ve indirme esnasında oluşacak zayıt oranı % 3'tür.
Torba Kireç	Yükleme boşaltma ve nakliye esnasında yırtılma ve patlamadan dolayı oluşacak fire oranı %3 civarındadır.
Mermer Ve Karo	Mermer ve karo imalatta %10-15 arasında zayıt verir. Yükleme boşaltma ve nakliye esnasındaki zayıt oranı %2-3 civarındadır.
Alçı	Alçı fabrikadan nakliye aracına yüklenmesi depoya boşaltılması esnasında yırtılma, dökülmeden ve depoda uzun süre bekleme nedeniyle taşlaşmadan dolayı oluşabilecek zayıt oranı % 1'dir.
İnşaat Kalıpları	İnşaatlarda kullanılan ahşap, sac ve çelikten oluşan her türlü iskele ve kalıp malzemelerinin kullanım esnasındaki fire ve zayıt oranı % 5 -10 civarındadır.

PASTACILAR, ÇİKOLATA VE TATLICILAR MESLEK KOMİTESİ**Pastacılar, Çikolata Ve Tatlıcılar Fire Oranı (10/06/2015-1445/03 Y.K.K)**

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Çikolata	%40
Kokolin	%50
Şert Şeker	%98
Yumuşak Şeker	%98
Helva	%48

Pastacılar, Çikolata Ve Tatlıcılar Fire Oranı (10/06/2015-1445/04 Y.K.K)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kek	%1
Ekler	%10
Paket Halinde Satılan Hazır Tatlılar	%5

Lokum İmalatı Fire Oranı 16/02/2016-1873-12 Y.K.K.)

Kullanılan Malzemeler	Malzeme Oranları
Su	%46,3
Nişasta	%5,9
Şeker	%42,1
Pudra Şekeri	%5,7
Sitrik Asit	%0,05
Üretim Aşaması	
Bakır Kazana Alma / Pişirme / Dinlendirme / Kesme / Paketleme / Depolama / Sevkiyat	
Fire Oranı	Karlılık Oranı
% 2 – 5 arası	%15 – 20 arası

İNŞAAT TAMAMLAYICI İŞLER MESLEK KOMİTESİ**İnşaat Tamamlayıcı İşler Fire Oranı (04/01/2011- 1347/27 Y.K.K.)**

Kum, çakıl, torba kireç, tuğla, asmolen, briket ve künk, depolama dahil satış mahalline kadar asgari ve azami oluşabilecek fire oranları aşağıda yer almaktadır.

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Kum, çakıl	% 5-6
Torba kireç	% 2-3
Tuğla, asmolen, biriket, künk	% 2-4

İnşaat Tamamlayıcı İşler Fire Oranı

Marley, keten ve katranlı salmastra malzemelerinin işlemler sırasında verdiği fire ve zayıt nispetleri aşağıya yer almaktadır.

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Marley	% 11
Keten	% 5
Katranlı Salmastra	% 5

İnşaat Tamamlayıcı İşler Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
İnşaat sektöründe faaliyet gösteren firmaların kullandıkları tuğla ve kiremitin; a)Fabrikalardan inşaat mahalline intikali sırasında oluşan taşıma firesi	% 2
b)Söz konusu malzemelerin inşaatta kullanılması sırasında oluşan döşeme firesi	% 8

İnşaat Tamamlayıcı İşler Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
İnşaat kalıpları (özel kalıplar-saç panolar ve inşaatlarda kullanılan her türlü iskele ahşap malzemedede) asgari	% 5

İnşaat kalıpları (özel kalıplar-saç panolar ve inşaatlarda kullanılan her türlü iskele ahşap malzemedede) azami	% 10
Teleskopik direk üretiminde ve projelere göre çelik konstrüksiyon imalatı ve yerinde montaj esnasında, (tüm ihtimaller dikkate alınarak)	% 1
Alçı toptan alım satımında	% 2-3
Taşyünü asma tavan malzemesinde	% 5
Yerli tesviye şapının (1 torba 25 kg.) alım, satım ve uygulamadaki yaklaşık	% 2
Yerli astar'ın (1 bidon 10 kg.) alım, satım ve uygulamadaki yaklaşık	% 2

Yapı Kimyasalları Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Makinele hafif sıva	% 3
Makinele gaz beton sıvası	% 3
Sıva	% 3
El sıvası	% 3
Seramik yapıştırma harcı	% 2
Flex seramik yapıştırma harcı	% 2
Granit	% 2
Derz Dolgusu	% 2
Flex derz dolgusu	% 2
Gaz beton örgü tutkalı	% 3
Kendinden yayılabilen şap	% 2
Yüzey sertleştiricisi	% 2

BOYA SATICILARI VE İMALATÇILARI MESLEK KOMİTESİ

Boya İmalat ve Satışında Oluşabilecek Fire Oranları (09/11/2010- 1242/12 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı	
	Alım-satım	İmalat
Su Bazlı Boyalar;		
Akrilik ve PVA esaslı boyalar ve hazır sıvalar vs.)	%4-6	%1,5-2
Solvent Bazlı Boyalar;		
(Sentetik İnşaat Boyaları, Al.Esaslı Boyalar vs.)	%5-7	%2-3
Selülozik Boyalar	%5-7	%2-3
Sanayi Boyaları ve Sentetik Oto Boyaları	%3-5	%1-2
Selülozik ve Solvent Bazlı Astarlar	%3-5	%1-2
Selülozik ve Solvent Bazlı Macunlar	%2-4	%1-1,5
Sentetik Tiner	%3-5	%1-2
Selülozik Tiner	%4-6	%1-3
Alkit Reçineleri (uzun-orta-kısa yağlı)	%5-9	%0,5-1
Vernikler Sentetik	%3-5	%1,5-2
Vernikler Selülozik	%4-6	%2-2,5
Oto Pasta Cılası	%2-3	%1-1,5
Sentetik Cam Cila	%2-3	%1-1,5
Plastik Tutkal	%1,5-2,5	%0,5-1
Toz Boyalar	%3-5	%1,5-2
Matbaa Mürekkepleri	%2,5-3	%1-1,5
Yaldız Boyalar	%5-7	%2-3

Cam Macunu	%2-3	%1-2
Ahşap Koruyucular	%3-5	%1-2
Antikorozyf Astar Boyalar	%2-4	%0,5-1
Polyesterler	%8-12	%1-3
Poliüretan Mobilya Boyaları ve Vernikler	%3-5	%1-2

Boya Satıcıları ve İmalatçıları Fire Oranı (20/06/2012 216/2379-05 Y.K.K.)

Sentetik tiner üretiminde tolüen ve aseton her ikisi de belli oranlarda kullanılabilir. Ancak ikisi arasında maliyet anlamında bir kıyas yapılmak istendiğinde tolüen ile yapılan tinerin daha ucuza mal olacağı ortaya çıkmaktadır. Tolüenin ortalama fiyatı 1,85\$, aseton 1,65\$. Fakat iki malzemenin üretim aşamasındaki fire oranlarına bakılırsa fiyat bakımından cazip görünen asetonun aslında pek cazip olmadığı anlaşılmaktadır. Tolüende %5-7, asetonunda ise %8-9 oranlarında fire olduğu ancak bu oranlar ortalama olup sadece ham maddenin uçucularıdır. Yüksek miktarda üretimlerde ise farkın büyük oranlara çıkacaktır.

YASSI DEMİR ÇELİK ÜRÜNLERİ MESLEK KOMİTESİ

Demir ve Çelik (04/01/2011- 1347/25 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Betonarme yapıların proje bazında demirlerin hazırlanması, demonte hale getirilmesi aşamasında ince demirlerde; -(8-10-12'lik), -%7.14'lük ve daha yukarı demirlerde	%10
Nihai tüketici inşaat yerinde imalatlarda bu oran	%1 ve daha altında

Yassı Metal ve Ürünleri İmalat ve Satışı Fire Oranı (27/12/2012 – 254/2697-01 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Her kalınlıkta soğuk-sıcak haddelenmiş, galvanizli ve paslanmaz çelik levha sacın istenilen ölçü ve şekilde CNC Lazer makinaları ile kesimi esnasında	% 6 (curuf dahil)
Her kalınlıkta soğuk-sıcak haddelenmiş, galvanizli ve paslanmaz çelik levha sacın istenilen ölçü ve şekilde CNC Plazma makinaları ile kesimi esnasında	% 8 (curuf dahil)
Bilimum demirin (soğuk –sıcak haddelenmiş sac,galvanizli sac, yuvarlak demir, lama, silme, dört köşe demir, her cins boru ve profil demir, hertür köşe bent ve T demir, NPU ve NPI v.s.) kantar farkı, ambalaj farkı, bağ farkı, oksidasyon farkı, yağmur ve toprak farkı sebepleriyle	%0.5
Konstrüksiyon(yuvarlak demir, lama, silme, dörtköşe demir, her cins boru ve profil demir, her tür köşe bent ve T demir v.s.) imalatlarında	%8
Sac kesim, büküm(giyotin makas, abkant)	%4

OTOMOTİV YEDEK PARÇA PERAKENDECİLERİ MESLEK KOMİTESİ

Oto Yedek Parçaları Fire Oranı (28/09/2010- 1166/01 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Oto ampulleri	% 3
Oto far ve stop lambaları, aynaları	% 5
Oto elektrik aksami	% 3
Aksesuar	% 2-3

Motor aksamı	% 2
Aktarma organları	% 2
Şasi, karoseri aksamı	% 1
Kaporta parçalar	% 10
Akü	% 4

AKARYAKIT TESİSLERİ, PETROL VE PETROL ÜRÜNLERİ MESLEK KOMİTESİ

Petrol Fire Oranı (01/12/2010- 1276/04 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Ankara'da fire oranının genelde % 1.5 (yüzdebirbuçuk) olarak gerçekleştiği ancak, bu oranın suhnet, LPG'nin taşınması, depolanması ve tüketiciye teslimi sırasında kullanılan donanımların durumlarına bağlı olarak	% 2,25'e (yüzdeikiyirmibeş)
Kalorifer yakıtında	%0.4

Petrol Ürünleri:

(08/01/2014 44/438-17 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Fuel Oil için	%0,4 (Binde dört)
Motorin için	%0.8 (Binde sekiz)
Euro Dizel için	%0.8 (Binde sekiz)
95 Oktan Kurşunsuz Benzin için	%0.10 (Binde on)
97 Oktan Kurşunsuz Benzin için	%0.10 (Binde on)
LPG için Ankara'da fire oranının genelde %1,5 (yüzde bir buçuk) olarak gerçekleştiği, ancak bu oranın suhnet, LPG'nin taşınması, depolanması ve tüketiciye teslimi sırasında kullanılan donanımların durumlarına bağlı olarak %2,25 (yüzde iki yirmi beş) kadar yükselmektedir.	

Akaryakıt Tesisleri, Petrol ve Petrol Ürünleri Fire Oranı (17/04/2015 121/1348-16 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Fuel Oil için	±0,004 (Binde dört)
Motorin için	±0.008 (Binde sekiz)
Euro Dizel için	±0.008 (Binde sekiz)
95 Oktan Kurşunsuz Benzin için	±0,010 (Binde on)
97 Oktan Kurşunsuz Benzin için	±0,010 (Binde on)
LPG için Ankara'da fire oranının genelde ±%1,5 (yüzde bir buçuk) olarak gerçekleştiği, ancak bu oranın suhnet, LPG'nin taşınması, depolanması ve tüketiciye teslimi sırasında kullanılan donanımların durumlarına bağlı olarak ±%2,25 (yüzde iki yirmi beş) kadar yükselmektedir.	

PEYZAJ, ÇEVRE DÜZENLEME VE YAPISALLARI FAALİYETLERİ MESLEK KOMİTESİ

Çim Üretiminde Fire Oranı (22/11/201/ - 343/10 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Üretim safhalarında ve sonraki aşamalarda doğal çim üretiminde	% 15

RESTORAN, LOKANTA, KAFE HİZMETLERİ MESLEK KOMİTESİ

Restoran, Lokanta, Kafe Hizmetleri Fire Oranı (01/03/2011- 1453/05 Y.K.K.)

İçki Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
1 kutu (50 cl.) biradan	1/5 bira bardağı bira
70 cl. rakı, cin, votka şişesinden	6 cl. 11 duble

1 adet 75 cl. şarap şişesinden	5 bardak şarap
1 adet 37 cl. şarap şişesinden	3 bardak şarap çıkar.
Kasalarda	fire oranı yoktur.
1 fiçı 5000 cl birada	%5 fire verir.

İçkili Lokanta Fire Oranı

Ürün/Ürünler	İçki Fire Oranı	Yemek Fire Oranı	Fire Oranı
İçkili ve müzikli bir lokantada içki ve yemek firesi mevcuttur.			
Hazırlanan mezelerin yenmeyip bozulması durumu zayıdır, dökülür diye değerlendirilmelidir.			
Bazı sebeplerle müşterilerin iadesi, vs. sebeplerle	% 5	% 5-8	
İçkili lokantalarda meşrubat, içki ve diğer içecekler işyerine taşınma, servis vs. nedenlerle			% 5-12
Her türlü yiyecek maddesi işyerine taşınma servis vs. nedenlerle			%5

LOKANTA, PASTANE VE KAFETERYA MESLEK KOMİTESİ

Lokanta, Pastane ve Kafeterya Fire Oranı (09/11/2010- 1242/10 Y.K.K.)

Yiyecek içecek hizmetlerinin verildiği lokanta, pastane, kafeterya ve bar türü işletmelerdeki kebablar, döner, köfte, şiş pırzola, bonfile, biftek, tavuk şiş, tavuk sote, balık gibi ürünlerde pişme esnasındaki fire oranları yaklaşık olarak aşağıdaki gibidir.

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Döner	%35
Köfte	%25
Şiş	%33
Pırzola	%27
Bonfile	%24
Biftek	%25
Tavuk Şiş	%20
Tavuk sote	%25
Et sote	%45
Mevsim salatası	%23
Karpuz v.b.	%35
Meyve	%23
Sebze yemekleri	%25
Et yemekleri	%40
Tavuk yemekleri	%35
Yaş pasta	%15
Balık	%20

Lokanta, pastane, kafeterya ve bar türü işletmelerde satılmayan ürünlerin bozulması, iade edilmesi, kırılan porselen ve cam ürünleri, kayıp olan çatal vb. ürünlerden dolayı genel olarak %3-%5 arasında zayıat meydana gelebilir.

Lokanta, Pastane ve Kafeterya Meslek Komitesi Fire Oranı (04/07/2014- 804/74 Y.K.K.)

Adriyatik Su Ürünleri Gıda Ltd Şti'den gelen "Mersin Balığı Firesi" konulu yazısı incelenerek, Komitemizce yapılan araştırmalar neticesinde "Mersin Balığı Fire Oranlarına" ulaşılamamıştır.

Lokanta, Pastane ve Kafeterya Ürünleri Fire Oranları (21/11/2014 – 1052/95 Y.K.K.)

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Tantuni üretiminde 5'li set ve kontrfile et kullanılır.	400 gr/kg
Bu etlerin tantuni ürünü haline gelmesi için üretime sevk aşamasında (çiğ etten pişirilme süreci dahil aşama aşama) 1kg'da 400 gr.	
Bir adet tantuni 100 gram et içerir.	
Bir kilogram etten 600 gram tantuni et yapılabilir.	

GÖZLÜKÇÜLÜK VE FOTOĞRAFÇILIK HİZMETLERİ MESLEK KOMİTESİ**Fotoğraf ve Fotoğraf Malzemesi Satışı Fire Oranı (12/10/2010-1184/04 Y.K.K.)**

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Fotoğrafçılar tarafından çekilmekte olan resimlere ait film ve kartlar	%30
Otel fotoğrafçılığı dalında faaliyet gösterenler satış işlemi esnasında	%40 civarında
Fotoğraf malzemesi olarak tabir edilen fotoğraf kağıtları, fotoğraf filmler fotoğraf eczaları alım-satım işlerinde nakliye ve depolama esnasında oluşan ve zayıyat	%2 civarında
Fotoğraf filmi yıkama ve kağıda tab etmedeki fire ve zayıyat oranı ortalama	%15
Kopya baskılarında kullanılan ham filmler	%10

Gözlük ve Hediyelik Eşya İmalat ve Satışı Fire Oranı(03/06/2011- 1638/05 Y.K.K.)**İthalat Devresi Fire Oranı**

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Her türlü nakliye, depolama ve satış sırasında toptan	%2

Toptancı sıfatı ile satışlarda Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Her türlü nakliye, depolama ve satış sırasında toptan	%3

Perakendeci (gözlükçü) satışlarında Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Nakliyeden doğan zayıyat nisbeti	%2
Stoklamadan doğan zayıyat nisbeti	%3
Fiziki hatalardan doğan zayıyat nisbeti	%3,
Her türlü imalattan doğan zayıyat nisbeti	%20
Perakendeci zayıyat nisbeti	%28
Gözlük çerçevesi işçilik esnasında	%15
Güneş gözlüklerinde mevsim sonu stokta kalanların model eskimesi ve camlarının vitrin ve raf teşhirinde çizilmeleri ve gözlüklerin deformasyonu dolayısıyla	%18

Gümüş Fire Oranı

Ürün/Ürünler	Fire Oranı
Ham gümüş olarak tepsi, tabak, şekerlik, vazo, şamdan, kaşık vs. fason yaptırıldığında polisaj esnasında	% 2 - % 4
Gümüşün imalat aşamasında fire hakkı olup, nihai tüketici ile yapılan alım-satımlarda fire söz konusu değildir.	

LASTİK, JANT, AKÜ TOPTAN VE PERAKENDE SATIŞ-SERVİSİ MESLEK KOMİTESİ

Oto Lastiği Ticareti Fire Oranı (01/12/2010- 1276-05 Y.K.K.)

Tel lastik, dört köşe makarna lastik, muhtelif şerit, kauçuk paspas, paçalık, yanak ve çivili paspas imalatında meydana gelecek takribi fire nispetleri aşağıda yer almaktadır:

Madde İsmi	İmalat esnasında fire nispeti
Dört köşe tel lastik	% 5
Dört köşe makarna lastik	% 15
Muhtelif şerit	% 15
Kauçuk paspas	% 25
Paçalık	% 25
Yanak	% 20
Çivili paspas	% 30

Lastik Kaplama Fire Oranı

Petkim veya piyasadan temin edilen lastik kaplama ham maddesi lastik kaplama ameliyesinde fazla pişme ve kalıp havasından dolayı % 5 zayıat verir. Ancak kaplama ham maddesi bir yıllık depolama süresinde özelliğini kaybettiğinden bir yılı aşkın olanlar kesinlikle kullanamaz.

Oto Lastik Kaplama Fire Oranı

Oto lastik kaplama müesseselerinin (atölyelerinin) kullanmakta buldukları ve mamul olarak memleketimize ithal edile gelmekte olan " Camelback", "tread gum" ve "cushion Cum" gibi lastik mamulleri buldukları depolarda bir seneden fazla kaldıkları takdirde niteliklerini kaybederler.